

Årsrapport 2018

Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler
for Arkitektur, Design og Konservering

Årsrapporten omfatter følgende hovedkonto på finansloven:
§ 19.28.08. Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for
Arkitektur, Design og Konservering.

Marts 2019

Oversigt over tabeller, noter og bilag	3
1. Påtegning af det samlede regnskab	5
1.1 Bestyrelsens påtegning af det samlede regnskab.....	6
2. Beretning.....	7
2.1 Præsentation af virksomheden.....	7
2.2 Ledelsesberetning	8
2.3 Årets økonomiske resultater	12
2.3.1 Hovedkonti.....	12
2.3.2 Kerneopgaver og ressourcer.....	13
2.3.3 Opgaver og ressourcer: Uddybende oplysninger.....	13
2.4 Målrapportering	17
2.5 Forventninger til det kommende år.....	19
3. Regnskab	20
3.1 Anvendt regnskabspraksis.....	20
3.2 Resultatopgørelse mv.	21
3.3 Balancen	23
3.4 Egenkapitalforklaring.....	24
3.5 Likviditet og låneramme.....	25
3.6 Opfølgning på lønsumsloft.....	25
3.7 Bevillingsregnskabet.....	25
4. Bilag til årsrapporten	26
4.1 Noter til resultatopgørelse og balance	26
4.2 Indtægtsdækket virksomhed.....	27
4.4 Tilskudsfinansierede aktiviteter	27
4.6 It-omkostninger	28
4.7 Bilag: Afrapportering fra KADK's aftagerpaneler	29

Oversigt over tabeller, noter og bilag

Beretning og Målrapportering

- Tabel 1: Virksomhedens økonomiske hoved- og nøgletal
- Tabel 2: Virksomhedens hovedkonti
- Tabel 3: Sammenfatning af økonomi for virksomhedens opgaver
- Tabel 3a: Centrale aktivitetsoplysninger
- Tabel 3b: Nøgletal for uddannelserne
- Tabel 3c: Nøgletal for forskningen
- Tabel 5: Forventninger til det kommende år

Regnskabstabeller

- Tabel 6: Resultatopgørelse
- Tabel 7: Resultatdisponering
- Tabel 8: Balancen
- Tabel 9: Egenkapitalforklaring
- Tabel 10: Udnyttelse af låneramme
- Tabel 11: Opfølgning på lønsumsloft
- Tabel 12: Bevillingsregnskab

Obligatoriske noter

- Tabel 13: Note 1: Immaterielle anlægsaktiver
- Tabel 14: Note 2: Materielle anlægsaktiver
- Tabel 15: Indtægtsdækket virksomhed
- Tabel 18a: Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed
- Tabel 18b: Tilskudsfinansierede aktiviteter
- Tabel 21: It-omkostninger

Bilag

- Bilag 4.7: Afrapportering fra KADK's aftagerpaneler

Virksomhedsoplysninger

Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering

Hovedadresse

Philip de Langes Allé 10
1435 København K
Tlf. 4170 1500
Fax 4170 1515

Bestyrelse

Formand Mette Lis Andersen
Næstformand Jesper Stub Johnsen

Anders Abraham
Christian Bason
Lone Feifer
Ditte Lysgaard
Thomas Madsen-Mygdal
Ann Merete Ohrt
Louise Preene
Jane Richter
Emil Holck Reimert
Dan Stubbergaard
Ole Sørensen

Rektorat

Rektor Lene Dammand Lund
Prorektor Svend Lawaetz

1. Påtegning af det samlede regnskab

Årsrapporten omfatter

Årsrapporten omfatter den hovedkonto på finansloven, som Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering, CVR 18975734 er ansvarlig for: § 19.28.08. Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering, herunder de regnskabsmæssige forklaringer, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for 2018.

Påtegning

Der tilkendes gives hermed:

1. at årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målopstillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende.
2. at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og
3. at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.

Sted, dato

13/3 2009

Underskrift

Rektor
Lene Dammand Lund

Sted, dato

Kbh 15.3.2019

Underskrift

Departementschef Agnete Gersing
Uddannelses- og Forskningsministeriet

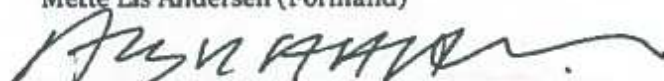
1.1 Bestyrelsens påtegning af det samlede regnskab

KADK bestyrelsesmøde den 13. marts 2019, Holmen.

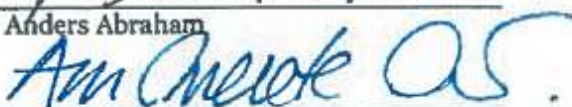
Underskriftsblad til godkendelse af Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konserverings årsregnskab for 2018.

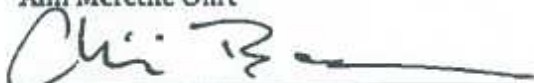
Mette Lis Andersen (Formand)

Anders Abraham

Ann Merethe Ohrt

Christian Bason

Dan Stubbergaard

Ditte Lysgaard

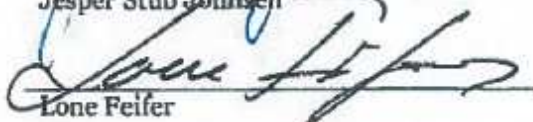

Emil Holck Reinert

Jane Richter

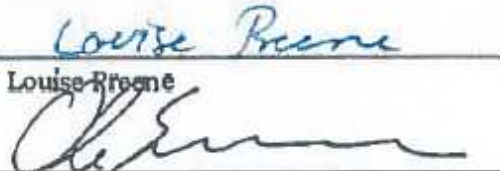

Jesper Stub Johnsen

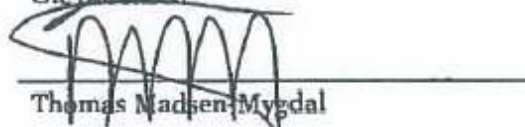

Lone Feifer

Louise Greene

Ole Sørensen

Thomas Nadsen Mygdal

2. Beretning

2.1 Præsentation af virksomheden

Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering (KADK) er en statsinstitution under Uddannelses- og Forskningsministeriet.

KADK varetager undervisning, forskning og kunstnerisk udviklingsvirksomhed samt efter- og videreuddannelsesaktiviteter inden for Arkitektur, Design og Konservering. Institutionen er forankret på flere lokaliteter: Kunstakademiets Arkitektskole og Kunstakademiets Designskole på Holmen, Kunstakademiets Designskoles glas- og keramikprogram på Bornholm samt Kunstakademiets Konservatorskole på Esplanaden.

2.1.1 Mission og hovedopgave

I henhold til Lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, jf. lbk. nr. 59 af 26. januar 2015, har: *”Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering som højere uddannelsesinstitution til opgave på kunstnerisk og videnskabeligt grundlag at give uddannelse i arkitektur, design, konservering og restaurering indtil det højeste niveau samt at udøve kunstnerisk udviklingsvirksomhed og på videnskabeligt grundlag at drive forskning inden for arkitektur, design, kunsthåndværk, konservering og restaurering”*.

2.1.2 Vision

KADK ønsker at være internationalt anerkendt som Nordens førende akademi inden for arkitektur, design og konservering. Vi vil skabe kandidater og viden, der former fremtiden, samfundet og kulturarven og udspringer af en unik kobling mellem videnskab, praksis og kunstnerisk udvikling. Det skal ske i et internationalt campusmiljø med de bedste værksteder, tegnebordsundervisning og projektbaseret uddannelse. KADK's kandidater skal være kendetegnet ved bevidstheden om, hvordan en særlig nordisk tilgang til formgivning kan udvikles og omsættes i nye kontekster. Vi vil bidrage til, at vores kandidater går ud i verden med analytiske, metodiske og kunstneriske færdigheder, der sætter dem i stand til at skabe, forandre og bevare fremtidens samfund og kultur.

2.1.3 Strategisk rammekontrakt 2018-2021

KADK har i 2018 indgået en strategisk rammekontrakt for perioden 2018-2021 med uddannelses- og forskningsministeren. Målene i rammekontrakten rummer hver for sig og tilsammen en intention om at styrke KADK's kerneopgaver, og dermed det kraftcenter, som KADK udgør i vekselvirkning med det omgivne samfund. Der er opstillet fire målsætninger, som bl.a. skal styrke de studerendes teknologiske og erhvervsrettede kompetencer og give mulighed for opbygning af et professionelt netværk, mens de studerer. Desuden skal forsknings- og KUV-baseringen af uddannelserne styrkes.

Der følges op på de årlige delmål i den strategiske rammekontrakt. Resultatet af opfølgningen fremgår af afsnit 2.4.

2.2 Ledelsesberetning

2.2.1 Årets resultater samlet

KADK's økonomiske resultat vurderes som tilfredsstillende. Det skal ses i sammenhæng med, at KADK kom ud af 2018 med et overskud.

De faglige resultater i den strategiske rammekontrakt 2018-2021 vurderes ligeledes som tilfredsstillende, da stort set alle mål er opfyldt. På denne baggrund vurderes det samlede resultat for 2018 som tilfredsstillende.

2.2.2 Årets faglige resultater

Fokus for KADK's bestyrelse og ledelse har i 2018 været på den overordnede handlingsplan for et nyt fokuseret KADK, der blev vedtaget i efteråret 2016. Handlingsplanen blev dels udarbejdet som opfølgning på anbefalinger fra regeringens udvalg til fremtidssikring af de kunstneriske uddannelser under Uddannelses- og Forskningsministeriet, og dels som svar på de ændrede rammevilkår med 30 % dimensionering af design- og arkitektuddannelserne og det årlige 2% omprioriteringsbidrag. Hovedelementerne i handlingsplanen er en tilpasning af institut- og programstrukturen, som blev igangsat ved starten af studieåret 2016/17 og forventes fuldt indfaset i 2019. Dertil kommer en lang række strategiske udviklingsprojekter med fokus på bl.a. at styrke de studerendes teknologiske, metodiske og erhvervsrettede kompetencer for derigennem at få flere af KADK's kandidater både hurtigere og bredere ud på arbejdsmarkedet.

På kvalitetssikringsområdet har KADK i foråret 2018 implementeret et nyt fælles kvalitetssikrings- og udviklingssystem for alle uddannelserne samt et nyt digitalt undervisningsevalueringsystem, der har til formål at give underviserne bedre evalueringsværktøjer og styrke de studerendes mulighed for at give feedback til undervisningen og uddannelsen.

Treårigt tema: Fokus på FN's 17 verdensmål om bæredygtighed

Blandt de større udviklingsprojekter, som KADK har arbejdet med i 2018, har særligt den treårige satsning (2017-2019) med FN's 17 verdensmål, som et fælles tema for uddannelserne været en succes. Projektet har skabt opmærksomhed om KADK, og om hvordan kandidater fra KADK kan bidrage med nye og innovative løsninger på aktuelle globale problemstillinger. Formålet med temaet har været at synliggøre, hvordan arkitektur, design og konservering kan bidrage til at løfte og realisere de 17 verdensmål for en mere bæredygtig verden. På afgangsudstillingen sommeren 2018 indeholdt mere end 80% af afgangsprojekterne nye og innovative forslag til løsninger på et eller flere af de 17 verdensmål.

Udvikling af ny strategi

KADK's bestyrelse har i samarbejde med ledelsen i 2018 igangsat en proces for udvikling af en ny vision- og strategi for 2019-2021. Den kommende strategi vil have sammenhæng til den strategiske rammekontrakt 2018-2021 og afløser samtidig den eksisterende strategi samt handlingsplanen for et nyt fokuseret KADK. Arbejdet, der fortsætter i 2019, involverer også en sideløbende proces for udvikling af en ny visuel identitet/branding.

I 2018 har bestyrelsen godkendt en ny strategi for efter- og videreuddannelsesområdet. Strategien beskriver, hvordan en ny satsning på efter- og videreuddannelsesområdet skal understøtte

kompetenceudvikling i erhverv og samfund gennem udvikling af nye master-, diplom- og kursusformater. Strategien skal samtidig understøtte og bidrage til at styrke fagligheden på KADK og understøtte KADK's økonomiske fundament.

2.2.3 Uddannelserne

Optag til bachelor- og kandidatuddannelserne

KADK optog i 2018 studerende til bacheloruddannelserne i arkitektur og i design. Ansøgertallet lå med 1444 på niveau med 2017. Samlet optog vi 17,5% af ansøgerne. Ansøgerantallet til kandidatuddannelserne var i 2018 lidt højere end i 2017. I alt var der 918 ansøgere. KADK optog samlet 109 ansøgere hvilket er 11,9%.

Kortere gennemførelstid

I 2018 gennemførte 278 studerende en kandidatuddannelse på KADK. Den gennemsnitlige studietid er for alle tre kandidatuddannelser faldet i forhold til 2017 og er nu nede på 2,0 år for kandidatuddannelserne i arkitektur og design og 2,2 år for kandidatuddannelsen i konservering. Også for bacheloruddannelserne er studietiden faldet. I gennemsnit gennemfører en studerende bacheloruddannelsen på 2,9 år, svarende til normeret studietid.

Ny kunstnerisk professionsbacheloruddannelse

KADK fik i november 2018 en ny uddannelse akkrediteret. Der er tale om landets første kunstneriske professionsbacheloruddannelse. Programmerne indenfor glas og keramik har hidtil været en del af designuddannelsen, men bliver nu altså en selvstændig professionsbacheloruddannelse. Uddannelsen er normeret til 3½ år, bliver engelsksproget og har første optag i 2019.

Nyt kandidatprogram i samarbejde med CBS

KADK og CBS har i fællesskab udviklet et nyt kandidatprogram; Strategic Design and Entrepreneurship. Programmet kombinerer de faglige kompetencer fra kunstneriske design- og arkitektuddannelser med de erhvervsmæssige og økonomiske kompetencer fra en erhvervsøkonomisk uddannelse. De første studerende blev optaget til programmet med studiestart i september 2018.

Finansårsstuderende

Antallet af finansårsstuderende, altså dem KADK's bevillinger dækker, er i 2018 i alt på 1437 fordelt med 860 på arkitektuddannelsen, 514 på designuddannelsen og 63 på konservatoruddannelsen. På arkitektuddannelsen ligger antallet af finansårsstuderende på niveau med aktivitetskravet på 863. På designuddannelsen er antallet lidt lavere end aktivitetskravet på 537 studerende, hvilket skyldes at KADK har valgt at tilpasse antallet af optagne studerende på bacheloruddannelsen i design til antallet i 2023 hvor dimensioneringen er fuldt indfaset. KADK vil fremadrettet bringe antallet af finansårsstuderende i balance med aktivitetskravet.

2.2.4 Forskning og Kunstnerisk udviklingsvirksomhed

Den nye strategiske rammekontrakt med Uddannelses- og Forskningsministeriet har bl.a. har et særligt fokus på at styrke udviklingen af KADK's vidensgrundlag.

KADK har via en medarbejderinddragende proces i 2018 arbejdet med at formulere et samlet system for kvalitetssikring af forskning og KUV. Der er udarbejdet en række redskaber, der styrker transparens og systematik. Individuelle planer for forskning og KUV er ét af disse. Projektet munder ud i en kvalitetssikringshåndbog for forskning og KUV, der beskriver hvordan de enkelte elementer af systemet hænger sammen, herunder hvordan ansvar, processer, indikatorer mv. relaterer sig til de forskellige elementer i det samlede kvalitetssikringssystem.

Større bevillinger og ærefulde udnævnelser

KADK fik i 2018 en bevilling på ca. fem mio. til forskningsprojektet CollectionCare under EUs Forsknings- og Innovationsprogram, Horizon 2020, med i alt 16 europæiske partnere. Projektet starter d. 1. februar 2019 og har et 3-årigt perspektiv og udføres i et samarbejde mellem Institut for Konservering og Institut for Bygningskunst og Teknologi. Formålet er at undersøge computer-simulerede nedbrydningsmodeller og at udvikle et system til forbedret bevaring af kunst- og kultursamlinger.

Realdania bevilligede i 2018 ca. fem mio. til projektet 'Foran - Forandring og Forankring'. Forskningsprojektet skal se på, hvorledes bygningskulturen, som bærer af konkret viden, kan skabe identitet og sammenhængskraft i samfundet. Projektet indeholder fem delprojekter, herunder et postdoc- og et ph.d.-projekt.

Det EU-finansierede ph.d.-netværk INNOCHAIN, der koordineres af Center for IT og Arkitektur og som udvikler nye metoder og programmer til byggesektoren, blev i 2018 udnævnt som 'Best Practise' forskernetværk af EU-kommissionen. Begrundelsen var det stærke industrifokus, opnåelse af adskillige anerkendelser og priser, og sidst men ikke mindst at netværkets forskere har publiceret adskillige videnskabelige artikler.

Konferencer og seminarer

D. 8. maj 2018 afholdt KADK sit andet forsknings- og KUV-seminar med ca. 90 deltagere. Årets tema var 'Impact', og dagen bød på en række oplæg. Eftermiddagen var centreret omkring drøftelser af organisering og håndtering af forskningsprojekter med konkrete eksempler.

KADK afholdt i 2018 et fire-dages møde for 'IPERION CH og E-RIHS': EU forskningsinfrastruktur i kulturarv, som er i gang med at etablere en unik paneuropæisk forskningsinfrastruktur for kulturarv (E-RIHS), ved at integrere nationale faciliteter i verdensklasse på forskningscentre, universiteter og museer. E-RIHS støtter forskning inden for bevarelse, dokumentation og formidling af kulturarv.

Ph.d.-området

I 2018 blev der indskrevet i alt 13 nye ph.d.-studerende ved KADK's ph.d.-skole – heraf fire nye ErhvervsPhD'er samt én ph.d.-stipendiat med bevilling fra den særlige pulje under Danmarks Frie Forskningsfond: Forskeruddannelse uden for universiteterne. Der blev tildelt i alt fire ph.d.-grader fra KADK's ph.d.-skole i 2018. To inden for arkitektur og to fra designområdet.

Ph.d.-skolen blev i 2018 forenklet i sin organisering, idet de tre forskeruddannelsesudvalg blev nedlagt. Ph.d.-udvalget favner således nu alle tre fagligheder: Arkitektur, design og konservering

og har i alt 17 medlemmer. I juni afholdt ph.d.-skolen for første gang sit årligt tilbagevendende seminar, ligesom ph.d.-skolen i 2018 igangsatte et obligatorisk ph.d.-kursus.

2.2.5 National biblioteksservice

KADK Bibliotek fungerer som et offentligt forsknings- og uddannelsesbibliotek i Danmark med speciale i fagområderne arkitektur, design og konservering i tæt samarbejde med det øvrige biblioteksvæsen. Herudover har biblioteket serviceaftaler med Den Danske Scenekunstscole og konserveringsfaglige miljøer på Statens Museum for Kunst og Nationalmuseet.

KADK har i 2018 fået ny IT-portal for dokumentation og eksponering af forskning og KUV (PURE). Portalen blev implementeret i september i et samarbejde mellem Arkitektskolen Aarhus, Designskolen Kolding og KADK med Biblioteket som systemadministrator. Den nye portal skal skabe bedre systemunderstøttelse af KADK's strategiske mål om kvalitetssikring af forskning og KUV. Biblioteket har desuden reorganiseret og kompetencemæssigt forsøgt at styrke den forsker-service, Biblioteket yder til de faglige miljøer.

Biblioteksmagasinet på Lærlingeskolen er som led i ny plan for campus blevet ryddet og står nu nedpakket indtil nyt magasinrum er fundet. Det er lykkedes at minimere magasinsamlingen ca. 25 %, så kun det som ikke er digitaliseret eller som ikke kan lånes andre steder fra står tilbage.

Bibliotekets vision er blandt andet at være et studierelevant samlingssted på KADK. I 2018 udvidedes dette perspektiv i det små og på forsøgsbasis til også at gælde de øvrige kunstscole på Holmen. Fire arrangementer under titlen "Holmen Now!" blev således gennemført på biblioteket i form af koncerter og performances af studerende fra hhv. Den Danske Scenekunstscole og Ryt-misk Musikkonservatorium.

2.2.6 Indkøb

KADK har fokus på, at udbud og indkøb sker efter gældende regler. Indkøb foretages primært på statens indkøbsaftaler, SKI-aftaler eller alternative leverandører i forbindelse med indkøb af særlige institutionsspecifikke varer/ytelser. Alle aftaler og retningslinjer er tilgængelige for alle medarbejdere på Intranettet.

Ved indkøb af anlæg vurderes forvaltningsretlige principper, før indkøbet godkendes af Økonomi-afdelingen.

De budgetansvarlige forestår indkøb til deres respektive ansvarsområder, mens bygnings- og serviceindkøb, IT og kontorhold er placeret centralt i administrationen.

Hvert kvartal følger regnskabschefen op på compliance-rapporter for overholdelse af indkøbsaftaler. Compliance på dette område vurderes for værende tilfredsstillende.

I 2019 vil KADK have fokus på at opdatere interne indkøbspolitikker og interne retningslinjer for indkøb samt ledelsesrapportering på området.

2.3 Årets økonomiske resultater

Det økonomiske resultat 2018 for § 19.28.08. Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering er et overskud på 8,6 mio. kr. Resultatet har baggrund i ordinære indtægter på 298,4 mio. kr. og ordinære udgifter på 288,0 mio. kr. samt andre drifts- og finansielle poster på samlet 1,8 mio. kr. På trods af mindre aktivitet på ordinær virksomhed, så har de eksternt finansierede projekter været 5,1 mio. højere end forventet.

Der var budgetteret med et overskud på 2,0 mio. kr. i 2018.

Tabel 1: Virksomhedens økonomiske hoved- og nøgletal

1000 kr., løbende priser	Regnskab 2017	Regnskab 2018	Budget 2019
Resultatopgørelse			
Ordinære driftsindtægter	-295.784,8	-298.449,2	-292.800,0
Ordinære driftsomkostninger	289.692,6	287.993,5	292.800,0
Resultat af ordinær drift	-6.092,2	-10.455,7	0,0
Resultat før finansielle poster	-5.839,7	-9.051,8	0,0
Årets resultat	-5.211,2	-8.612,0	0,0
Balance			
Anlægsaktiver	14.949,1	12.978,8	15.000,0
Omsætningsaktiver	99.253,1	106.284,5	105.000,0
Egenkapital	30.167,9	38.779,9	38.779,9
Langfristet gæld	9.689,1	7.121,4	10.000,0
Kortfristet gæld	54.572,1	56.957,9	55.000,0
Finansielle nøgletal			
Udnyttelsesgrad af lånerammen	40,6%	40,9%	50,0%
Bevillingsandel	90,8%	89,1%	90,0%
Personaleoplysninger			
Antal årsværk	319,3	309,3	300,0
Årsværkspris	520,0	538,5	545,0

Note: De budgetterede balancetal, finansielle nøgletal og personaleoplysninger er skønsmæssigt fastsat. Årsværksforbruget i 2018 er faldet i forhold til 2017 som følge af handlingsplanens reduktion af lønudgifterne. Udnyttelse af lånerammen og bevillingsandelen (bevillingens andel af de ordinære driftsindtægter) er begge på niveau med 2017.

2.3.1 Hovedkonti

Tabel 2: Virksomhedens hovedkonti

1000 kr.	Bevilling			Regnskab	Overført overskud ultimo
	FL	TB	Finansårets bevilling i alt		
Drift Udgifter	297.300,0	-500,0	296.800,0	294.300,5	33.333,9
§19.28.08. Indtægter	-30.900,0	0,0	-30.900,0	-37.012,6	0,0

Bevillingen er ændret på Forslag til lov om tillægsbevilling med følgende:

- -0,5 mio. kr. vedrørende effektivisering af indkøb.

KADK administrerer ikke bevillinger med tilskudsordninger ud over egen driftsbevilling.

2.3.2 Kerneopgaver og ressourcer

Opgaver og ressourcer: Skematisk oversigt

Tabel 3: Sammenfatning af økonomi for virksomhedens opgaver

1000 kr., løbende priser	Bevilling (FL + TB)	Øvrige indtægter	Omkostninger	Andel af årets overskud
0. Generel ledelse og administration	-57.171,5	-5.456,1	60.774,5	-1.853,1
1. Færdiguddannelse	-154.033,3	-11.589,5	160.629,9	-4.992,9
2. Forskning og udvikling	-44.070,0	-19.480,5	62.128,9	-1.421,6
3. National biblioteksservice	-10.625,2	-479,5	10.760,3	-344,4
I alt	-265.900,0	-37.005,6	294.293,6	-8.612,0

I 2018 har KADK konteret omkostninger og øvrige indtægter på formålene i finansloven. Generel ledelse og administration er opgjort efter Moderniseringsstyrelsens krav om regnskabsmæssig registrering af fællesomkostninger. I 2018 er huslejen og tilhørende service- og bygningsudgifter fordelt på formål i forhold til bygningens anvendelse. Det vil sige at huslejudgifter til undervisningslokaler, forskning og udvikling samt national biblioteksservice er konteret på disse formål. Da bevillingen ikke gives formålsfordelt, er der foretaget en forholdsmæssig fordeling på formålene.

2.3.3 Opgaver og ressourcer: Uddybende oplysninger

Tabel 3a: Centrale nøgletal for uddannelsen

Aktive Finansårsstuderende indenfor normeret studietid

Finansårsstuderende

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Antal aktive finansårsstuderende indenfor normeret studietid i alt	1575	1562	1541	1515	1472	1437
- heraf arkitektstuderende	922	892	893	878	858	860
- heraf designstuderende	576	586,5	578	572	544	514
- heraf konservatorstuderende	81	83	70	65	70	63
Betalingsstuderende (er ikke medregnet i antallet af finansårsstuderende)	38	35	28	22	25	30
Aktive F-årsstud. forudsat i forbindelse med rammeaftalen i alt	1571	1571	1571	1560	1526	1470
- heraf arkitektstuderende	903	903	903	896	876	863
- heraf designstuderende	598	598	598	594	580	537
- heraf konservatorstuderende	70	70	70	70	70	70
Afvigelse i alt	4	-9	-30	-45	-54	-33

*Antallet af finansårsstuderende er i 2018 i alt 1437 fordelt på 860 på arkitektuddannelsen, 514 på designuddannelsen og 63 på konservatoruddannelsen. Antallet af finansårsstuderende ligger således under aktivitetskravet på 1470 studerende med et mindre antal end forudsat på design- og arkitektuddannelsen. KADK vil bringe antallet af finansårsstuderende i balance i løbet af dimensioneringsperioden. Antallet af studerende på KADK's master- og diplomuddannelser er ikke inkluderet i opgørelsen. Antallet af studerende på KADK's master- og diplomuddannelser svarer til i alt 26,45 studenterårsværk.

Antal ansøgere, optagne og færdiguddannede

DESIGN	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Antal ansøgere til bacheloruddannelsen i design	1637	1521	1328	1364	625	577
Antal optagne pr. 1. oktober	110	110	124	127	87	93
Optagne i % af ansøgere	6,7%	7,2%	9,3%	9,3%	13,9%	16,1%
Færdiguddannede bachelorere	98	101	113	129	102	93
Antal studerende med en bachelor fra KADK som påbegynder kandidatuddannelsen	82	82	62	70	70	70
Antal eksterne ansøgere til kandidatuddannelsen	301	356	291	296	246	285
Antal eksterne optagne pr. 1. oktober	31	26	38	42	33	52
Optagne i % af eksterne ansøgere	10,3%	7,3%	13,1%	14,2%	13,4%	18,2%
Færdiguddannede kandidater	99	87	108	123	91	96
ARKITEKTUR	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Antal ansøgere til bacheloruddannelsen	1096	1022	883	880	807	867
Antal optagne pr. 1. oktober	185	184	189	183	178	160
Optagne i % af ansøgere	16,8%	18,0%	21,4%	20,8%	22,1%	18,5%
Færdiguddannede bachelorere	195	142	132	148	157	162
Antal studerende med en BA fra KADK som påbegynder kandidatuddannelsen	131	119	116	109	118	138
Antal eksterne ansøgere til kandidatuddannelsen	556	681	625	697	626	632
Antal optagne pr. 1. oktober eksterne	43	45	56	67	74	56
Optagne i % af eksterne ansøgere	7,7%	6,7%	9,0%	9,6%	11,8%	8,9%
Færdiguddannede kandidater	169	189	212	240	206	172
KONSERVERING	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Antal ansøgere til bacheloruddannelsen i konservering	183	0	0	159	0	0
Antal optagne pr. 1. oktober	51	0	0	50	0	0
Optagne i % af ansøgere	27,8%	0,0%	0,0%	31,4%	0,0%	0,0%
Færdiguddannede bachelorere	42	0	0	45	1	2
Antal ansøgere til kandidatuddannelsen interne + eksterne*	28	4				
Antal eksterne ansøgere til kandidatuddannelsen			1	1	1	1
Antal studerende med en bachelor fra KADK som påbegynder kandidatuddannelsen			5	16	4	2
Antal optagne pr. 1. oktober eksterne	28	4	0	1	1	1
Optagne i % af ansøgere	100%	100%	0%	100%	100%	100%
Færdiguddannede kandidater	14	8	22	14	7	10
*Indgår i tallet for bacheloruddannelsen i design						
KUNSTHÅNDVÆRK	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Antal ansøgere til kunsthåndværkeruddannelsen	70	58	Indgår i tallet for bacheloruddannelsen i design			
Antal optagne pr. 1. oktober	28	15				
Optagne i % af ansøgere	40%	26%				
Færdiguddannede kunsthåndværkere	17	19				

Tabel 3b: Nøgletal for uddannelserne 2018*

	Arkitektur	Design	Konservering
Aktive studerende på heltidsuddannelser pr. 1.10.2018	904	549	61
Heraf på bacheloruddannelsen	509	312	47
og på kandidatuddannelsen	395	237	14
Aktive finansårsstuderende på bacheloruddannelsen	507	307	48
Aktive finansårsstuderende på kandidatuddannelsen	353	207	15
Aktive finansårsstuderende i alt	860	514	63
Antal betalingsstuderende per 1. oktober 2018	16	13	0
Antal studerende som har gennemført bacheloruddannelsen i 2018*	162	91	2
Gennemsnitlig studietid for bachelorer i 2018	2,9 år	2,9 år	6,3 år**
Antal studerende som har gennemført kandidatuddannelsen 2018*	172	96	10
Gennemsnitlig studietid kandidater i 2018	2,0 år	2,0 år	2,2 år
Antal KOT-ansøgere til bacheloruddannelsen	867	577	0
Antal optagne via KOT på bacheloruddannelsen (overførte og genindskevne er ikke medregnet)	160	93	
Optagne i procent	18,5%	16,1%	
Antal eksterne ansøgere kandidatuddannelsen (ansøgere med en bachelor fra andre uddannelsesinstitutioner eller fra KADK uden retskrav)	632	285	1
Antal optagne per 1. oktober 2018	56	52	1
Optagne i procent	8,9%	18,2%	100%
Antal studerende med bachelor fra KADK som påbegynder kandidatuddannelsen i 2018	138	70	2
Antal optagne på kandidatuddannelsen i alt per 1. oktober 2018	194	122	2
Antal studerende i praktik i F2018/E2018	130	46	7
Antal studerende i praktik og på udveksling i udlandet i 2018	58	44	0
Antal studerende på udveksling	36	33	0
Frafald på bacheloruddannelserne for årgang 2014	17,5%	20,1%	7,8%***
Frafald på kandidatuddannelserne for årgang 2015	17,3%	10,5%	40%****

* Perioden 1. oktober 2017 – 30. september 2018

** Gennemsnit for to studerende som har gennemført bacheloruddannelsen i 2018. Begge studerende blev betydelig forsinket på grund af lange sygdomsforløb.

*** Frafald for årgang 2013, da der ikke var optag til bachelor i konservering i 2014

**** I 2015 påbegyndte 5 studerende kandidatuddannelsen i konservering. Af de 5 er 2 udmeldt.

Tabel 3C: Nøgletal for Forskningen 2018

	2017	2018
Ph.d.-volumen pr. 31.12.2018*	39	41
Indskrivninger	9	13
Tildelte grader	7	4
Forskningspublikationer		
Videnskabelige monografier og antologier†	6	1
Videnskabelige konference- og tidsskriftsartikler‡	13	31
Videnskabelige konferencebidrag og -abstracts i proceedings samt bidrag til antologier*	44	43
Ph.d.-afhandlinger	7	4
Doktorafhandlinger	0	0
Forskningspublikationer – i alt	70	79
Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed i mio. kr.	12,9	17,3
Anden tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed i mio. kr.	3,4	5,2
Ekstern finansiering i alt	16,3	22,6
Opgjort som regnskabsførte omkostninger i mio. kr.		

Tabellen viser, at det samlede antal ph.d.-studerende indskrevet ved ph.d.-skolen er svagt stigende fra 2017 til 2018. Antallet af indskrivninger er stigende og antallet af tildelte grader er faldende i perioden.

Tabellen viser endvidere en fremgang i forskningspublikationer alt i alt. Publikationstallene er opgjort udelukkende som peer-review bidrag, alene forskning og ikke kunstnerisk udviklingsvirksomhed, og der figurerer ingen oversættelser i opgørelsen

Niveauet for KADK's eksterne finansiering er steget i takt med en øget fokus på området.

*Alle studieaktive er medtaget som værende aktive også efter de har indleveret deres afhandling indtil ophør med/uden grad – samt studerende på orlov og deltid

† Indeholder: Bog / Antologi / Rapport

‡ Indeholder: Tidsskriftsartikel / Konferenceartikel / Letter / Konferenceabstract i tidsskrift

* Indeholder: Bidrag til bog/antologi / Konferencebidrag i proceedings (udg. i bog) / Bidrag til rapport / Konferenceabstract i proceedings (udg. i bog) / Konferenceabstract til konference / Paper

2.4 Målrapportering

KADK har indgået en strategisk rammekontrakt med uddannelses- og forskningsministeren for 2018-2021. I rammekontakten er der fastsat fire strategiske mål. Det vurderes, at realiseringen af de i alt fire kontraktmål i 2018 er forløbet tilfredsstillende, som beskrevet nærmere nedenfor. Årets resultater skal ses i sammenhæng med, at 2018 er det første år i kontraktperioden, og det er derfor kun i begrænset omfang muligt at vurdere effekterne af de understøttende indsatser, som KADK har igangsat som led i arbejdet med opfyldelse af rammekontraktens mål.

Der er formuleret i alt 13 indikatorer til de fire mål. 7 indikatorer viser en positiv fremgang, mens for 6 indikatorer er baseline enten fastsat i 2018 eller status uændret.

Strategisk mål 1:

Fastholde det høje faglige niveau på uddannelserne og understøtte, at de studerende opnår et højt læringsudbytte:

KADK vurderer, at fremskridt i realiseringen af det strategiske mål samlet set er tilfredsstillende. Målintikatorerne viser i forhold til tidligere gennemførte undersøgelser en fremgang i niveauet for både kvaliteten af uddannelsen og det faglige niveau. Ny baseline for KADK's undervisningsmiljøvurdering (UMV) 2018 vurderes derfor at have et højt udgangsniveau.

KADK vurderer generelt, at det høje niveau af tilfredshed med kvaliteten af uddannelserne samt det faglige niveau skal ses i sammenhæng med den begyndende konsolidering af den nye uddannelsesstruktur, der som følge af bl.a. dimensionering af arkitekt- og designuddannelserne blev indført i 2017/2018 og forventes endeligt implementeret i 2019 med de sidste justeringer af programstrukturen.

Hertil kommer en række understøttende indsatser. Der er bl.a. i 2018 implementeret et nyt undervisningsevalueringssystem, der har styrket undervisernes mulighed for at benytte digitale evalueringsværktøjer, og som samtidig giver de studerende bedre mulighed for at give feedback på undervisningen og uddannelsen. KADK arbejder ydermere med implementering af et nyt langtidsplanlægningssystem (Learning Management Systemet), der skal gøre det nemmere for de studerende at planlægge og få adgang til relevante informationer omkring eget studieforløb.

Strategisk mål 2:

Styrke match mellem studerendes kompetencer og arbejdsmarkedets behov.

KADK vurderer, at fremskridt i realiseringen af det strategiske mål samlet set er tilfredsstillende. Ved fastsættelse af baseline i 2018 viser opgørelse af indikatorerne for målet et tilfredsstillende niveau. Indikator for "studerendes tilfredshed med værksteder og laboratorier" viser, at over 84% er tilfredse med faciliteterne.

Opgørelse af indikatoren vedrørende "Min uddannelse rustet til job" (uddannelseszoom) er på 3,6 (på skala 1- 5). KADK forventer, at dette vil stige de kommende år som følge af implementeringen af handlingsplanens understøttende indsatser.

I arbejdet med at styrke matchet mellem de studerendes kompetencer og arbejdsmarkedets behov har KADK som understøttende indsatser i 2018 bl.a. udarbejdet en ny plan for styrkelse af erhvervsrettede kompetencer i den tværgående undervisning, der forventes implementeret i 2019. Der er fortsat fokus på synliggørelse af KADK's kandidater, og hvordan de til gavn for de danske virksomheder og samfundet som helhed bl.a. kan bidrage til nye bæredygtige og innovative løsninger. Her har fokus på FN's 17 verdensmål som et fælles tema i uddannelsen været centralt, og i 2018 kom mere end 80% af dimittenderne med konkrete forslag til løsninger på FN's verdensmål i deres afgangsprojekter.

Strategisk mål 3:

Dimittender, som kan udvikle og skabe værdi på et bredere arbejdsmarked

KADK vurderer, at fremskridt i realiseringen af det strategiske mål samlet set er tilfredsstillende. Indikatorerne viser som opgjort et tilfredsstillende niveau for andelen af studerende i praktik (flere forventes i praktik i 2020 som følge af studieordningsændringer). Indikatorerne viser også en fortsat faldende samlet ledighed blandt KADK's dimittender. .

Blandt de understøttende indsatser har KADK i 2018 tilbudt alle dimittendre fra arkitekt-, designuddannelserne et fokuseret karrierevejlednings- og jobcoachingforløb. Konservatoruddannelsens dimittender vil fremadrettet blive tilbudt samme mulighed.

KADK har desuden omlagt bachelorprogrammet i Glas og Keramik på Bornholm til en kunstnerisk professionsbachelor. Uddannelsen bliver den første kunstneriske professionsbachelor i Danmark, og udbydes fra sommer 2019. Omlægningen har til formål at knytte de studerende tættere til arbejdsmarkedet og indeholder nu bl.a to praktikperioder.

Strategisk mål 4:

Styrke forsknings- og KUV-baseringen af uddannelserne for at kvalificere det akademiske niveau i uddannelserne yderligere.

KADK vurderer, at fremskridt i realiseringen af det strategiske mål samlet set er tilfredsstillende. Det bemærkes, at der i 2018 er udarbejdet et nyt koncept for individuelle forsknings- og KUV-planer. Indikatoren for "Andelen af VIP-medarbejdere med KUV- og forskningsforpligtelser, der har udarbejdet forskningsplaner" opgøres næste år, når forskningsplaner jf. handleplanen er implementeret.

De øvrige to indikatorer viser som opgjort en tilfredsstillende udvikling i andelen af undervisere med forsknings- og KUV-forpligtelse og et tilfredsstillende niveau for hjemtag af eksterne forsknings- og KUV-midler, der med 17,3 mio. kr. i 2018 ligger højere end 2017.

Som led i det overordnede arbejde med at styrke forsknings- og KUV-baseringen af uddannelserne for at kvalificere det akademiske niveau yderligere, har KADK i 2018 udviklet et samlet kvalitets- og udviklingssystem for arbejdet med forskning og KUV.

2.5 Forventninger til det kommende år

KADK i 2019

KADK's handlingsplan for et nyt fokuseret KADK udløber i 2019, og der vil i 2019 blive arbejdet med en ny vision og strategi for 2019-2021. Samlet prioriteres derfor følgende indsatser i 2019 i fire spor:

Udvikling af uddannelser

Uddannelsernes kvalitet løftes yderligere ved implementering af ændrede programstrukturer på alle tre uddannelser. Derudover implementeres nye kvalitetsprocesser og digitale redskaber.

Uddannelsernes relevans styrkes ved at løfte de studerendes erhvervsorienterede og tekniske kompetencer gennem en række udviklingstiltag som fx udvikling af KADK:LAB, fælles temaer omkring FN's verdensmål og en række tiltag for at få flere kandidater hurtigere i arbejde.

KADK vil i 2019 implementere en bedre digital understøttelse af undervisning og læring, som i kombination med nye planlægningsprocesser skal øge de studerendes læring og trivsel. 2019 vil samtidig været året, hvor KADK skal igennem en omfattende institutionsakkrediteringsproces, som forventes at kræve en del administrative og ledelsesmæssige ressourcer.

Udvikling af forskning og kunstnerisk udviklingsvirksomhed (KUV)

KADK's forskning og KUV styrkes ved at forankre den nye forsknings- og udviklingsplan, der bl.a. har til formål at styrke vidensbaseringen af uddannelserne. Der implementeres desuden en mere transparent forsknings- og KUV-infrastruktur gennem bl.a. opdaterede systemer til registrering af forskning og KUV, som i højere grad skal synliggøre den producerede viden. Fokus bliver desuden på at tilvejebringe flere eksterne midler til forskning/KUV for at øge den samlede vidensproduktion.

Udgiftsreduktioner

Handlingsplanen følges også i 2019, hvilket fx betyder, at driftsudgifterne sænkes yderligere på tværs af funktionsområder, aftalte fratrædelser virkeliggøres og omfanget af midlertidige ansatte nedbringes gradvist. Desuden nedbringes huslejeudgiften, som konsekvens af fraflytning af "Læringskolen".

Forberedelse og påbegyndelse af "økonomi i balance i 2020 og 2021"

Dimensionering og omprioriteringsbidrag fortsætter i hele den strategiske periode frem til 2021. Trods de seneste års overskud har KADK i 2019 behov for at arbejde med en ny økonomisk plan, som skal bidrage til økonomisk balance i 2020-2021. Ambitionen er at løse det ved en kombination af øgede indtægter og reducerede udgifter.

Tabel 5: Forventninger til det kommende år

1.000 kr.	<i>Regnskab</i>	<i>Grundbudget</i>
	<i>2018</i>	<i>2019</i>
Bevilling og øvrig indtægt	-302.912,5	-292.800,0
Udgifter	294.300,5	292.800,0
Resultat	-8.612,0	0,0

Grundbudget for 2019 viser et forventet regnskab der går i nul.

3. Regnskab

3.1 Anvendt regnskabspraksis

KADK's regnskabspraksis følger bekendtgørelsen om statens regnskabsvæsen, retningslinjerne i Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning samt Moderniseringsstyrelsens regnskabsregler og principper for omkostningsregnskaber og bevillinger. Årsrapporten for 2018 er opstillet efter Moderniseringsstyrelsens regnskabsprincipper og vejledning.

Som datagrundlag er til regnskabsdelen anvendt SKS, Navision Stat samt KADK's interne budget 2019. Årsrapporten præsenteres i 1.000 kr. med et væsentlighedsniveau på 100.000 kr. KADK har ikke ændret regnskabsprincipper i 2018.

3.2 Resultatopgørelse mv.

Tabel 6: Resultatopgørelse

1000 kr., løbende priser note:	Regnskab 2017	Regnskab 2018	Budget 2019
Ordinære driftsindtægter			
<i>Indtægtsført bevilling</i>			
Bevilling	-268.500,0	-265.900,0	-258.200,0
Anvendt af tidligere års reserverede bevillinger	0,0	0,0	0,0
Reserveret af indeværende års bevillinger	0,0	0,0	0,0
Indtægtsført bevilling i alt	-268.500,0	-265.900,0	-258.200,0
<i>Salg af varer og tjenesteydelser</i>			
Eksternt salg af varer og tjenester	-9.474,7	-8.651,4	-14.600,0
Internt statsligt salg af varer og tjenester	-1.483,8	-1.428,9	0,0
Tilskud til egen drift	-16.326,3	-22.468,9	-20.000,0
Gebyrer	0,0	0,0	0,0
Ordinære driftsindtægter i alt	-295.784,8	-298.449,2	-292.800,0
Ordinære driftsomkostninger			
Ændring i lagre	0,0	0,0	0,0
<i>Forbrugsomkostninger</i>			
Husleje	50.493,0	49.035,4	49.300,0
Forbrugsomkostninger i alt	50.493,0	49.035,4	49.300,0
<i>Personaleomkostninger</i>			
Lønninger	152.726,7	149.901,2	157.300,0
Andre personaleomkostninger	-2.238,3	729,4	0,0
Pension	21.324,2	20.991,0	0,0
Lønrefusion	-5.418,2	-3.964,7	0,0
Personaleomkostninger i alt	166.394,4	167.656,9	157.300,0
Af- og nedskrivninger	4.598,6	3.803,4	5.300,0
Internt køb af varer og tjenesteydelser	4.240,6	4.796,7	0,0
Andre ordinære driftsomkostninger	63.966,0	62.701,1	80.900,0
Ordinære driftsomkostninger i alt	289.692,6	287.993,5	292.800,0
Resultat af ordinær drift	-6.092,2	-10.455,7	0,0
Andre driftsposter			
Andre driftsindtægter	-3.501,3	-4.463,4	0,0
Andre driftsomkostninger	3.753,8	5.867,3	0,0
Resultat før finansielle poster	-5.839,7	-9.051,8	0,0
Finansielle poster			
Finansielle indtægter	-0,4	0,0	0,0
Finansielle omkostninger	628,9	439,8	0,0
Resultat før ekstraordinære poster	-5.211,2	-8.612,0	0,0
Ekstraordinære poster			
Ekstraordinære indtægter	0,0	0,0	0,0
Ekstraordinære omkostninger	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	-5.211,2	-8.612,0	0,0

Bemærkninger til resultatopgørelsen

KADK's overskud på 8,6 mio. kr. skal holdes op mod et budgetteret overskud på 2,0 mio. kr. Resultatet skal ses på baggrund af et år med implementering af handlingsplanen for et nyt og fokuseret KADK frem mod 2019. Handlingsplanen indeholder udviklingsprojekter, som skal sikre flere dimittender i arbejde samtidig med tilpasning af udgifterne til det fremtidige lavere bevillingsniveau som følge af dimensionering på arkitekt- og designuddannelserne samt det årlige bidrag til omprioritering.

KADK har budgetteret med et overskud på 2,0 mio. kr. i 2018. Afvigelserne på 6,6 mio. kr. fra budgettet hænger overordnet sammen med følgende:

- Øget bevilling på samlet 0,1 mio. kr. pga. reduceret bevilling som følge af nye indkøbsaftaler samt en øget bevilling grundet omlægning af bidragsmodel vedr. barselsfonden.
- Øgede indtægter på i alt 0,8 mio. kr., på flere forskellige områder.
- Færre huslejeudgifter på 0,8 mio. kr. bl.a. grundet tidligere fraflytning af lejemålet "Læringskolen".
- Færre lønudgifter bl.a. på grund af stillingsvakanter på ca. 3,9 mio. kr.
- Mindre omkostninger til afskrivninger på 1,1 mio. på grund af udskudte investeringer i bl.a. KADK:LAB.

Generelt vurderer KADK resultatet for 2018 at være tilfredsstillende. Resultatet overføres til egenkapitalen.

Resultatdisponering

Tabel 7: Resultatdisponering

1000 kr., løbende priser note:	Regnskab 2017	Regnskab 2018	Budget 2019
Disponeret til bortfald	0,0	0,0	0,0
Disponeret til reserveret egenkapital	0,0	0,0	0,0
Disponeret udbytte til statskassen	0,0	0,0	0,0
Disponeret til overført overskud	5.211,2	8.612,0	0,0

KADK har disponeret årets overskud på 8,6 mio. kr. til det overførte overskud.

3.3 Balancen

Tabel 8: Balancen

Aktiver (1000 kr.)		<i>Primo</i>	<i>Ultimo</i>	Passiver (1000 kr.)		<i>Primo</i>	<i>Ultimo</i>
note:		2018	2018	note:		2018	2018
Anlægsaktiver:				Egenkapital			
1	<i>Immaterielle anlægsaktiver</i>			Reguleret egenkapital (startkapital)	5.446,0	5.446,0	
	Færdiggjorte udviklingsprojekter	769,5	550,0	Opskrivninger	0,0	0,0	
	Erhvervede koncenssioner, patenter, licenser m.v.	0,0	0,0	Reserveret egenkapital	0,0	0,0	
	Udviklingsprojekter under opførelse	0,0	0,0	Bortfald af årets resultat	0,0	0,0	
	Immaterielle anlægsaktiver i alt	769,5	550,0	Udbytte til staten	0,0	0,0	
2	<i>Materielle anlægsaktiver</i>			Overført overskud	24.721,9	33.333,9	
	Grunde, arealer og bygninger	3.688,5	1.498,9	Egenkapital i alt	30.167,9	38.779,9	
	Infrastruktur	0,0	0,0	5 Hensatte forpligtelser	19.773,0	16.404,1	
	Transportmateriel	139,6	96,7	6 Langfristede gældsposter			
	Produktionsanlæg og maskiner	1.149,1	583,2	FF4 Langfristet gæld	9.689,1	7.121,4	
	Inventar og IT-udstyr	3.450,1	2.946,6	FF6 Bygge og IT-kredit	0,0	0,0	
	Igangværende arbejder for egen regning	306,3	1.857,4	Donationer	0,0	0,0	
	Materielle anlægsaktiver i alt	8.733,6	6.982,8	Prioritetsgæld	0,0	0,0	
	Statsforskrivning	5.446,0	5.446,0	Anden langfristet gæld	0,0	0,0	
	Øvrige finansielle anlægsaktiver	0,0	0,0	Langfristet gæld i alt	9.689,1	7.121,4	
	Finansielle anlægsaktiver i alt	5.446,0	5.446,0				
	Anlægsaktiver i alt	14.949,1	12.978,8	7 Kortfristede gældsposter			
	Omsætningsaktiver:			Leverandører af varer og tjenesteydelser	15.132,5	12.715,5	
3	Varebeholdning	0,0	0,0	Anden kortfristet gæld	5.993,0	5.741,1	
	Tilgodehavender	14.402,0	15.124,5	8 Skyldige feriepenge	19.972,1	20.666,4	
	Periodeafgrænsningsposter	3.176,5	0,0	Reserveret bevilling	0,0	0,0	
	Værdipapirer	0,0	0,0	Igangværende arbejder for fremmed regning	13.474,5	17.806,4	
4	<i>Likvide beholdninger</i>			Periodeafgrænsningsposter	0,0	28,5	
	FF5 Uforrentet konto	75.222,0	81.535,0	Kortfristet gæld i alt	54.572,1	56.957,9	
	FF7 Finansieringskonto	6.499,1	9.603,6	Gæld i alt	64.261,3	64.079,3	
	Andre likvider	-46,4	21,4				
	Likvide beholdninger i alt	81.674,6	91.160,0				
	Omsætningsaktiver i alt	99.253,1	106.284,5				
	Aktiver i alt	114.202,1	119.263,3	Passiver i alt	114.202,1	119.263,3	

Bemærkninger til balancen

- 1: Vedlagt tabel 13 under afsnit 4 Bilag
- 2: Vedlagt tabel 14 under afsnit 4 Bilag
- 3: I tilgodehavender pr. 31/12 2018 indgår 2,9 mio. kr. til projekter med tilgodehavender.
- 4: Ændringen i den likvide beholdning på FF5 kontoen på 13,5 mio. kr. skyldes primært fordelingen af likviditeten mellem den forrentede konto FF7 og den uforrentede konto FF5. Hertil kommer den positive effekt fra årets resultat.
- 5: Hensatte forpligtelser består af åremålsforpligtelser, retablering af lejemål samt løn til indtrufne fratrædelser.
- 6: Den langfristede gæld udgjorde pr. 31/12 2018 7,1 mio. kr. svarende til værdien af aktiverne.
- 7: Anden kortfristet gæld er periodiseret løn og skyldige lønomkostninger som fx ATP samt moms mv.
- 8: Feriepengehensættelsen er øget med 0,6 mio. kr., hvilket hænger sammen med den almindelige udvikling i lønnen.

3.4 Egenkapitalforklaring**Tabel 9: Egenkapitalforklaring**

1000 kr., løbende priser note:	2017	2018
Egenkapital primo R-året	24.956,7	30.167,9
Reguleret egenkapital primo	5.446,0	5.446,0
+Ændring i reguleret egenkapital	0,0	0,0
Reguleret egenkapital ultimo	5.446,0	5.446,0
Opskrivninger primo	0,0	0,0
+Ændringer i opskrivninger	0,0	0,0
Opskrivninger ultimo	0,0	0,0
Reserveret egenkapital primo	0,0	0,0
+Ændring i reserveret egenkapital	0,0	0,0
Reserveret egenkapital ultimo	0,0	0,0
Overført overskud primo	19.510,7	24.721,9
+Primoregulering/flytning mellem bogføringskredse	0,0	0,0
+Regulering af det overførte overskud	0,0	0,0
+Overført fra årets resultat	5.211,2	8.612,0
- Bortfald af årets resultat	0,0	0,0
- Udbytte til staten	0,0	0,0
Overført overskud ultimo	24.721,9	33.333,9
Egenkapital ultimo R-året	30.167,9	38.779,9

KADK har en samlet egenkapital på 38,8 mio. kr. ved udgangen af 2018. Beløbet inkluderer en statsforskrivning på 5,4 mio. kr. Bestyrelsen har gennem året drøftet, hvordan egenkapitalen kan aktiveres i forbindelse med en finansiering af en mulig flytning af konservatoruddannelsen til Holmen. KADK er i dialog med Ministeriet, om mulige løsninger.

3.5 Likviditet og låneramme

Tabel 10: Udnyttelse af låneramme

1000 kr., løbende priser	2018
Sum af immaterielle og materielle anlægsaktiver	7.532,8
Låneramme pr. 31. december 2018	18.400,0
Udnyttelsesgrad i procent	40,9%

Med en sum af immaterielle og materielle anlægsaktiver på 7,5 mio. kr. har KADK en udnyttelse af lånerammen på ca. 40,9 pct.

3.6 Opfølgning på lønsumsloft

Tabel 11: Opfølgning på lønsumsloft

1000 kr., løbende priser	2018
Lønsumsloft FL	163.200,0
Lønsumsloft inkl. TB/aktstykker	163.200,0
Lønforbrug under lønsumsloft	154.889,1
Difference	8.310,9
Akkumuleret opsparring ultimo 2017	98.188,5
Akkumuleret opsparring ultimo 2018	106.499,4

KADK's lønsumsforbrug i året er mindre end lønsumsloftet med 8,3 mio. kr. Det mindre forbrug øger den akkumulerede opsparring af lønsum til 106,5 mio. kr. ultimo 2018.

3.7 Bevillingsregnskabet

Tabel 12: Bevillingsregnskab

Hoved-konto	Navn	Bevillings-type	1000 kr.	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Videre-førelse Ultimo
§ 19.38.08.	Det Konge- lige Danske Kunstaka- demis Sko- ler for Ar- kitektur, Design og Konserve- ring	Drifts- bevilling	Udgifter	296.800,0	294.300,6	-2.499,4	33.333,9
			Indtægter	-30.900,0	-37.012,6	-6.112,6	

Differencen på 8,6 mio. kr. (året resultat) er forklaret under afsnit 3.2. Resultatopgørelse mv.

4. Bilag til årsrapporten

4.1 Noter til resultatopgørelse og balance

Tabel 13

Note 1: Immaterielle anlægsaktiver

1000 kr.	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Erhvervede koncessioner, patenter, licenser mv.	I alt
Kostpris	2.401,9	120,8	2.522,7
Primokorrektioner og flytning ml. bogføringskredse	0,0	0,0	0,0
Tilgang	230,0	0,0	230,0
Afgang	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr. 31.12.2017 (før afskr.)	2.631,9	120,8	2.752,7
Akk. afskrivninger	2.081,9	120,8	2.202,7
Akk. nedskrivninger	0,0	0,0	0,0
Akk. af- og nedskrivninger 31.12.2018	2.081,9	120,8	2.202,7
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2018	550,0	0,0	550,0
Årets afskrivninger	449,5	0,0	449,5
Årets nedskrivninger	0,0	0,0	0,0
Årets af- og nedskrivninger	449,5	0,0	449,5
Afskrivningsperiode/år	5-8 år	3 år	

Tabel 14

Note 2: Materielle anlægsaktiver

1000 kr.	Grunde, arealer og bygninger	Infrastruktur	Produktionsanlæg og maskiner	Transportmateriel	Inventar og IT-udstyr	I alt
Primobeholdning	18.348,5	0,0	18.041,1	1.160,8	17.833,1	55.383,5
Primokorrektioner og flytning ml. bogføringskredse	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilgang	0,0	0,0	0,0	0,0	1.500,4	1.500,4
Afgang	-5.030,6	0,0	0,0	0,0	0,0	-5.030,6
Kostpris pr. 31.12.2018 (før afskr.)	13.317,9	0,0	18.041,1	1.160,8	19.333,5	51.853,3
Akk. afskrivninger	11.819,0	0,0	17.457,9	1.064,1	16.386,9	46.727,9
Akk. nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Akk. af- og nedskrivninger 31.12.2018	11.819,0	0,0	17.457,9	1.064,1	16.386,9	46.727,9
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2018	1.498,9	0,0	583,2	96,7	2.946,6	5.125,4
Årets afskrivninger	741,1	0,0	566,0	42,9	2.003,9	3.353,9
Årets nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets af- og nedskrivninger	741,1	0,0	566,0	42,9	2.003,9	3.353,9
Afskrivningsperiode/år	10 år	-	5 år	5 år	3 - 5 år	

	I gang-værende arbejder for egen regning
Primosaldo pr. 1.1. 2018	306,3
Tilgang	1.857,4
Nedskrivninger	0,0
Overført til færdige materielle anlægsaktiver	-306,3
Kostpris pr. 31.12.2018	1.857,4

* KADK har i 2018 foretaget fuld afskrivning af bygningsanlæg. Bogføringen heraf har medført afskrivninger i balancen, som ikke afspejles i driften. Årets samlede afskrivninger for immaterielle og materielle aktiver udgør 3,8 mio. kr. jf. tabel 6. Tabel 13 og 14 viser de faktiske afskrivninger fra Navision, som afviger fra SKS.

4.2 Indtægtsdækket virksomhed

Tabel 15: Akkumuleret resultat for indtægtsdækket virksomhed

Løbende priser, 1000 kr.	Ultimo 2015	Ultimo 2016	Ultimo 2017	Ultimo 2018
Konsultentydelser	0,0	0,0	0,0	0,0
Efteruddannelse	0,0	6,2	45,9	9,3

4.4 Tilskudsfinansierede aktiviteter

Tabel 18a: Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed (u.k. 95)

Løbende priser, 1000 kr.	Overført overskud fra tidligere år	Årets tilskud	Årets udgifter	Årets resultat	Overskud til videreførelse
Institut for Bygningskunst og Design (IBD)	0,0	3.602,9	3.602,9	0,0	0,0
Institut for Bygningskunst og Kultur (IBK)	0,0	1.737,3	1.737,3	0,0	0,0
Institut for Bygningskunst, By & Landskab (IBBL)	0,0	2.759,7	2.759,7	0,0	0,0
Institut for Bygningskunst og Teknologi (IBT)	0,0	5.712,1	5.712,1	0,0	0,0
Institut for Visuelt Design (IVD)	0,0	1.525,1	1.525,1	0,0	0,0
Institut for Konservering	0,0	1.996,8	1.996,8	0,0	0,0
I alt	0,0	17.333,9	17.333,9	0,0	0,0

Tabel 18b: Andre tilskudsfinansierede aktiviteter (u.k. 97)

Løbende priser, 1000 kr.	Overført overskud fra tidligere år	Årets tilskud	Årets udgifter	Årets resultat	Overskud til videreførelse
Institut for Bygningskunst og Design (IBD)	0,0	2.853,9	2.853,9	0,0	0,0
Institut for Bygningskunst og Kultur (IBK)	0,0	121,6	121,6	0,0	0,0
Institut for Bygningskunst, By & Landskab (IBBL)	0,0	886,6	886,6	0,0	0,0
Institut for Bygningskunst og Teknologi (IBT)	0,0	1.346,7	1.346,7	0,0	0,0
Institut for Visuelt Design (IVD)	0,0	53,2	53,2	0,0	0,0
Institut for Konservering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
I alt	0,0	5.262,0	5.262,0	0,0	0,0

4.6 It-omkostninger

Tabel 21: It-omkostninger

1000 kr., løbende priser	2018
Interne personaleomkostninger til It	6.242,6
It- systemdrift	1.760,1
It- vedligehold	2.401,1
It-udviklingsomkostninger ekskl. af- og nedskrivninger	1.837,3
It- udviklingsomkostninger af- og nedskrivninger for it, der er aktiveret	1.600,0
Udgifter til it-varer til forbrug	2.486,7
It-omkostninger i alt	16.327,8

Tabellen indeholder både de systemrettede it-omkostninger til fagsystemer samt it-omkostninger til ikke-fagspecifikke systemer og ydelser, herunder af-og nedskrivninger.

4.7 Bilag: Afrapportering fra KADK's aftagerpaneler

29/11 2018

gsk

Afrapportering Kunstakademiets Arkitektskoles aftagerpanel 2018

Tina Saaby, formand for Kunstakademiets Arkitektskoles aftagerpanel

Følgende er medlem af Kunstakademiets Arkitektskoles (KA) aftagerpanel i 2018:

- Tina Saaby (formand), arkitekt, stadsarkitekt i København. Repræsenterer bl.a. planlægning på byplan- og landskabsniveau.
- Lone Feifer, arkitekt og direktør for arkitektur og bæredygtigt byggeri i VELUX gruppen. Repræsenterer arkitektydelser inden for ledelse, bæredygtighed, producentniveau m.m.
- Kasper Guldager Jensen, arkitekt, partner i 3XN, direktør i GXN (forskningsdelen af 3XN) med fokus på bæredygtighed. Repræsenterer en ny type tegnestuepraksis, hvor forskning er integreret i tegnestuens arbejde.
- Signe Cold, arkitekt og medstifter af tegnestuen Entasis. Repræsenterer en "traditionel" tegnestue med en varieret projektportefølje.
- Martin Manthorpe, civilingeniør og direktør for strategi og forretningsudvikling i NCC. Repræsenterer en hyppig samarbejdspartner og opdragsgiver for arkitekter.

Der har været afholdt 4 møder i KA's aftagerpanel i 2018 – den 4/1, 27/2, 28/6 og 2/10. På mødet den 28/6 deltog aftagerpanelet endvidere i "Sneak peek", hvor KA havde inviteret branche- og erhvervsfolk til at møde dimittenderne og se årets afgangsudstilling. Derudover blev aftagerpanelet på mødet den 2/10 præsenteret for udstillingen "Practice Futures – Building Design for a new Material Age", som CITA havde skabt i et forskningssamarbejde med Innochain.

Slut 2018 indtræder Lone Feifer i KADK's bestyrelse og træder dermed ud af aftagerpanelet. Vi takker for Lone Feifer's store indsats og særlige insisterende evne for at få gjort arkitekternes kompetencer bredere, mere tilgængelige og meget mere bæredygtige. Og vi er stolte og glade for at hun træder ind i bestyrelsen.

I afrapporteringen for 2017 anbefalede aftagerpanelet følgende mål for 2018:

a) Fokus på udvikling af kandidatprogrammer i samarbejde med institutterne samt efteruddannelse, f.eks. gennem udvikling af et masterprogram på hvert institut

b) Arbejdsmarkedets blik på de digitale kompetencer og forståelser

c) Arkitektens rolle: Kandidaternes kompetencebredde i arbejdsmarkedet. Praktikfokus samt rådgivning om udviklingsprojekter, særligt projekt 17: Erhvervskompetencer i

design og arkitektuddannelserne, og projekt 18: Omsætning af faglighed til beskæftigelse. Uddybning af betydning af FN's bæredygtighedsmål

d) Drøftelse: Hvad sker der, når/hvis vi mangler arkitekter og designere

a) Fokus på udvikling af kandidatprogrammer i samarbejde med institutterne samt efteruddannelse, f.eks. gennem udvikling af et masterprogram på hvert institut

På mødet den 27/5 præsenterede Mathilde Serup kandidatprogrammet "Strategic Design and Entrepreneurship", der er udviklet i samarbejde med CBS. Kandidatprogrammet startede op i september 2018 og tilbydes 20 studerende på KADK og 20 studerende fra CBS. Entrepreneurship-delen ruster kandidaterne til at byde ind på relevante samfundsordere og kan være med til at få dimittenderne hurtigere i arbejde. Kandidatprogrammet er åbent for både danske og internationale studerende og giver de studerende stærke kompetencer inden for tværfagligt samarbejde og entrepreneurskab, ligesom de også får en klar fornemmelse for, hvordan en organisation fungerer, for ledelsesvejen og for det strategiske niveau.

- Aftagerpanelet anbefaler, at man i uddannelsen sikrer, at de studerende tilegner sig tilstrækkelig arkitektfaglig viden, så arkitektuddannelsen ikke udhules. Derudover anbefaler panelet, at de studerende gøres bekendte med rollemodeller, som eks. arkitekter, der har startet egen virksomhed eller selv har gået ledelsesvejen.

På mødet den 27/5 gav Philip Søndergaard en status for strategiarbejdet med efter-/videreuddannelsesområdet. Målet for området er en klar faglig profil udadtil, en faglig sammenhæng, så lærerkræfter anvendes bedst muligt samt en sund økonomisk balance. Der udbydes p.t. "Master i Strategisk Byplanlægning" og derudover samarbejder KADK med Danske Ark, Arkitektforeningen, FAOD og Arkitektskolen Aarhus om "+2-uddannelsen". I samarbejde med CITA arbejdes der på at udbyde korte kurser fra 2019. Der kigges på mulige fremtidige satsningsområder inden for eks.: Transformation og Bæredygtighed; Bygningskultur; Arkitektur og Digitale Teknologier; Urbanism and Societal Change; Spatial Design; Byplanlægning; Klimatilpasning/Extreme Environments; Klassisk arkitektur; KADK-LAB; It-kurser; Co-design. KADK's efter-/videreuddannelsesstilbud retter sig primært mod arkitekter og bygningskonstruktører, men er også relevante for eksempelvis DJØF'ere og projektledere generelt.

- Aftagerpanelet anbefaler, at KA også kigger på muligheden for at udbyde efter-/videreuddannelse inden for FN's bæredygtigheds mål, som KA har arbejdet målrettet med de seneste år.

b) Arbejdsmarkedets blik på de digitale kompetencer og forståelser

KA har stor fokus på det at give de studerende digitale kompetencer, der fuldt ud lever op til de krav, der stilles fra aftagernes side. På mødet den 4/1 blev temaet drøftet, både med KA's fokus på det digitale i uddannelsen, men også på samarbejder med erhvervet og med laboratorier, der understøtter det digitale. KADK arbejder selv på at opbygge et samlet KADK:LAB på campus, ligesom flere af de udviklingsprojekter, der blev sat i gang efter handlingsplanen integrerer digitale elementer i projekterne, bl.a. projekt 17) *Erhvervskompetencer i design- og arkitektuddannelserne*, og projekt 18) *Omsætning af faglighed til beskæftigelse*, som aftagerpanelet har fulgt i løbet af året.

- Aftagerpanelet anbefaler, at der etableres et styrket samarbejde med IT-universitet som kan foregå på forskellige niveauer men som på sigt kan have samme tyngde som samarbejdet med CBS.

- Aftagerpanelet anbefaler at de studerende møder de digitale fagligheder tidligt både gennem det gode fundament der er i CITA men også i samarbejdet med IT-universitet og andre aktører.
- Aftagerpanelet anbefaler at der også arbejdes med at bringe de digitale værktøjer i brug i hele byggeriets livscyclus. Blandt andet ved at arbejde med at monitorere den reelle verden, altså brugen af vores bygninger og byer.

c) Arkitektens rolle: Kandidaternes kompetencebredde i arbejdsmarkedet. Praktikfokus samt rådgivning om udviklingsprojekter, særligt projekt 17: Erhvervskompetencer i design og arkitektuddannelserne, og projekt 18: Omsætning af faglighed til beskæftigelse. Uddybning af betydning af FN's bæredygtighedsmål

Praktik:

På mødet den 2/10 blev der drøftet praktik. Der er fokus på en tættere sammenhæng mellem studie og praksis. De studerende skal i praktik, og der arbejdes ud fra en målsætning om, at +90 % er i praktik efter 2020.

- Aftagerpanelet anbefaler, at det skal være et bredt arbejdsmarked. At praktikpladserne skal afspejle det reelle arbejdsmarked med cirka 1/3 på arkitektvirksomheder, 1/3 på kommunale arbejdspladser og 1/3 i andre virksomheder.
- Aftagerpaneler vil gerne følge en hurtig evaluering/læring af at være i praktik på 6. semester.

Udviklingsprojekt 17: Erhvervskompetencer i design- og arkitektuddannelserne:

På mødet den 2/10 blev det igangværende udviklingsprojekt 17 drøftet. Projektet har på bachelordelen fokus på at få mere teknologi, flere erhvervskompetencer, metodebevidsthed og obligatorisk praktik ind i undervisningen, ligesom it og bæredygtighed indgår i en række fag. Der er sammenhæng mellem kurser og individuelle opgaver, og der arbejdes med projekter i kurserne. På hvert semester afholdes der semestersamtale om portfolio, bortset fra på 5. semester, der er praktikforberedende, og på 9. semester, der er eksamensforberedende.

- Aftagerpanelet anbefaler, at tværfagligheden skal sikres, så uddannelsen bindes sammen med erhvervet. Fag med kontakt til CBS, DTU m.fl. skal synliggøres. Samtidig er det vigtigt at fastholde og udvikle tværgående initiativer som onsdagsrækken (en serie af forelæsninger, der ligger om onsdagen) og faget "arkitekturhistorie".

Udviklingsprojekt 18: Omsætning af faglighed til beskæftigelse:

På mødet den 27/2 blev aftagerpanelet præsenteret for projekt 18. Projektets formål er at udvikle og implementere aktiviteter, der understøtter de studerende i hurtigt at kunne omsætte deres faglighed til beskæftigelse på et bredt arbejdsmarked med fokus på mere kvalificeret jobsøgning, øget hastighed i opstart af jobsøgning samt større bredde i jobsøgningen. I samarbejde med AS3 har KA tilbudt dimittender et skræddersyet grundforløb, suppleret med aktiviteter i de faglige organisationer.

- Aftagerpanelet anbefaler, at dimittenderne skal være kompetencebevidste, bruge deres netværk og søge bredt. De skal have viden om den virksomhed, de søger job hos. De skal være bevidste om, at de har særdeles gode kompetencer inden for analyse og projektledelse, og de skal være bedre til at sælge sig selv.

FN's bæredygtighedsmål:

På mødet den 28/6 blev arbejdet med FN-målene drøftet. KA har i perioden 2016-2019 valgt aktivt at

arbejde med FN's 17 bæredygtighedsmål. De studerende forholder sig i deres afgangsprojekter aktivt til målene og får i løbet af deres sidste studieår tilbud om besøg i UN City og en dag med inspiration, oplæg og videndeling. Arbejdet med målene kunne ses i sommerens afgangsprojekter.

- Aftagerpanelet anbefaler, at man fortsætter arbejdet med FN-målene, men at man samtidigt forholder sig kritisk til målene, og til hvordan, man som arkitekt, kan bidrage.

d) Drøftelse: Hvad sker der, når/hvis vi mangler arkitekter og designere

Punktet er udsat til 2019, da vi ikke har haft tilstrækkelig taldokumentation og analyser at arbejde med.

- Aftagerpanelet anbefaler, at situationen følges tæt og sammenstilles med en mulig økonomisk nedgang og hvad det betyder for arbejdsmarkedet.

Beskæftigelse

Aftagerpanelet følger beskæftigelsessituationen nøje og havde bl.a. punktet på dagsordenen på mødet den 4/1, hvor fagleder Jakob Brandtberg Knudsen præsenterede hovedbudskaberne i beskæftigelsesoversigten fra RKU fra 2017: Ledigheden falder fortsat for arkitektstuderende, hvor 80 % er ansat i det private eller er selvstændige. Hvis arbejdsmarkedet årligt aftog 10-20 arkitekter mere, ville ledigheden to år efter dimitering være under 5 %, som er den grænse, regeringen vil acceptere for ledighed. KA har i 2018 fortsat indsatsen med at få dimittender hurtigere i arbejde, bl.a. i samarbejde med AS3 og med udviklingsprojekt 18) *Omsætning af faglighed til beskæftigelse*, som aftagerpanelet har fulgt nøje.

Aftagerpanelets anbefalede fokusområder for 2019:

a) Beskæftigelsessituationen

Hvad sker der når/hvis vi mangler arkitekter og designere og hvad sker der når/hvis der kommer en ny økonomisk krise og vil de to tendenser kunne påvirke/styrke hinanden. (delvis overført fra 2018)

b) FN bæredygtighedsmål

Udvikling af betydningen af FN bæredygtighedsmål fremadrettet. Herunder hvordan det påvirker projekterne og måden hvorpå de arkitektstuderende arbejder og tænker og hvordan målene internt på KADK indarbejdes i praktikordning, efteruddannelse etc.

c) Erhvervskompetencer i design- og arkitektuddannelserne

Udviklingen af nye og øgede kompetencer som entreprenørship, byplanlægning og andre områder som kan sikre flere i arbejde, give fleksibilitet over tid og få bredt kendskabet til arkitektur og arkitektoniske kompetencer.

Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler
for Arkitektur, Design og Konservering
Arkitektskolen

Tina Saaby
Formand for Kunstakademiets Arkitektskoles aftagerpanel

21/01 2018

JBK

Arkitektskolens Aftagerpanel 2018

Afrapportering fra fagleder

Fagleders redegørelse for hvorledes KADK har fulgt op på aftagerpanelets afrapportering for 2018.

I ”Afrapportering, Kunstakademiets Arkitektskoles aftagerpanel 2018” kan man læse detaljeret om, hvorledes de enkelte mål er blevet behandlet i aftagerpanelet hen over året.

Mere konkret har vi på Arkitektskolen arbejdet med Aftagerpanelets anbefalinger på følgende måder:

a) Fokus på udvikling af kandidatprogrammer i samarbejde med institutterne samt efteruddannelse, f.eks. gennem udvikling af et masterprogram på hvert institut

- Aftagerpanelet anbefaler, at man i uddannelsen sikrer, at de studerende tilegner sig tilstrækkelig arkitektfaglig viden, så arkitektuddannelsen ikke udhules. Derudover anbefaler panelet, at de studerende gøres bekendte med rollemodeller, som eks. arkitekter, der har startet egen virksomhed eller selv har gået ledelsesvejen.

Fagleder: Der arbejdes kontinuerligt på at sikre, at curriculum er balanceret, tidssvarende og arkitektfaglig relevant. Senest har man i udviklingsprojekt 17: ”Erhvervskompetencer i design- og arkitektuddannelserne” gennembearbejdet hele den tværfaglige undervisning for at sikre, at arkitektfaglig metode, erhvervsrettede kompetencer og teknologi er integreret i undervisningen på lige fod med de traditionelle kompetencer i teori, historie, formgivning, konstruktioner, æstetik osv.

De nye 1. års studerende deltog i år på en erhvervsdag, hvor 10 meget forskellige arkitekter fortalte om deres job og karrierevej. De studerende støder også løbende på alternative rollemodeller gennem deres studie, eksempelvis i 6-ugers blokken ”Organisation”, ligesom vores arbejde med utraditionelle praktiksteder er med til at fremme dette fokus.

- Aftagerpanelet anbefaler, at KA også kigger på muligheden for at udbyde efter-/videreuddannelse inden for FN’s bæredygtighedsmål, som KA har arbejdet målrettet med de seneste år.

Fagleder: I sommeren 2019 udbydes der for første gang en række EVU-kurser under fællestitlen ”KADK Summer Academy”. En række af disse kurser vil arbejde direkte med FN’s bæredygtighedsmål. Målene kommer også til at spille en væsentlig rolle i andre fremtidige EVU-initiativer, men her er planlægningen ikke lige så langt p.t.

b) Arbejdsmarkedets blik på de digitale kompetencer og forståelser

- Aftagerpanelet anbefaler, at der etableres et styrket samarbejde med IT-universitet, som kan foregå på forskellige niveauer, men som på sigt kan have samme tyngde som samarbejdet med CBS.

Fagleder: Vi forventer os meget af samarbejdet med CBS og håber, det kan danne model for andre lignende samarbejder, herunder med IT-universitetet. Der findes dog allerede, på især forskningssiden, en række veletablerede, dybe samarbejder med IT-universitetet, herunder det store EU-forskningsprojekt "Flora Robotica: Societies of Symbiotic Robot-Plant Bio-Hybrids as Social Architectural Artefacts" som undersøger, hvad planter og robotter har med arkitektur at gøre.

- Aftagerpanelet anbefaler, at de studerende møder de digitale fagligheder tidligt både gennem det gode fundament, der er i CITA men også i samarbejdet med IT-universitet og andre aktører.

Fagleder: Der arbejdes med de digitale færdigheder overalt på studiet. Senest er det som en del af udviklingsprojekt 17: "Erhvervskompetencer i design- og arkitektuddannelserne" blevet besluttet, at de store it-kurser, der er en del af den tværgående bacheloruddannelse, skal udskilles i selvstændige moduler. Det sker for at sikre en god progression og for at kunne evaluere de studerendes kompetencer mere præcist. Indtil nu er it-undervisningen blevet bedømt som en integreret del af den samlede undervisning, og det har til dels sløret faget. Der arbejdes løbende med det didaktiske - hvordan underviser man bedst i de digitale fagligheder? It-underviserne kan fortælle, at de studerende, der starter i dag, på den ene side er digitalt indfødte, men på den anden side ofte overvurderer deres dybe, systematiske færdigheder. For de kandidatstuderende arbejder vi mod at lave en mere specifik it-undervisning, hvor man ikke alene fokuserer på repræsentation, men også inddrager mere avancerede og kandidatprogram-specifikke kompetencer indenfor eksempelvis simulering og digital fabrikation.

CITA er et digitalt fyrtårn på arkitektuddannelsen og målet er, at alle studerende på et tidspunkt i løbet af deres bacheloruddannelse, undervises af forskere fra CITA som en del af den tværgående undervisning.

De digitale færdigheder søges også styrket ved etableringen af det nye KADK:LAB. Dette projekt er nu nået til en fase med gradvis implementering. Vi ser i høj grad KADK:LAB som et krydsfelt, der undersøger sammenhængen mellem analoge og digitale metoder. Her skal de studerende ikke bare møde digitale modeller, de skal også møde digital fabrikation og gerne i samarbejde med eksterne virksomheder og andre institutioner

- Aftagerpanelet anbefaler, at der også arbejdes for at bringe de digitale værktøjer i brug i hele byggeriets livscyklus, bl.a. andet ved at arbejde med at monitorere den reelle verden, altså brugen af vores bygninger og byer.

Fagleder: Monitorering af bygninger og byer, big data og cirkulært byggeri er nye og meget aktuelle emner, som i stigende grad integreres i undervisningen. Der arbejdes med brugen af digitale værktøjer til monitorering af bygninger og byers performance på programmer som Bosætning, Økologi og Tektonik (BØT) og Architecture and Extreme Environments (AEE). Der arbejdes også med 3D digitale scanningsværktøjer på Kulturary, Transformation og Restaurering (KTR) og big data på Urbanism & Societal

Change (USC). Vi har stor fokus på dette område, da den teknologiske udvikling går meget hurtigt.

c) Arkitektens rolle: Kandidaternes kompetencebredde i arbejdsmarkedet. Praktikfokus samt rådgivning om udviklingsprojekter, særligt projekt 17: Erhvervskompetencer i design og arkitektuddannelserne, og projekt 18: Omsætning af faglighed til beskæftigelse. Uddybning af betydning af FN's bæredygtighedsmål

- Aftagerpanelet anbefaler, at det skal være et bredt arbejdsmarked. At praktikpladserne skal afspejle det reelle arbejdsmarked med cirka 1/3 på arkitektvirksomheder, 1/3 på kommunale arbejdspladser og 1/3 i andre virksomheder.

Fagleder: Der er fokus på, at der skal være praktikpladser til et bredt arbejdsmarked, blandt andet via udarbejdelse af institutspecifikke lister med faste samarbejdspartnere. Der er stadig en overvægt af praktik på arkitektvirksomheder, men det går den rigtige vej. Fra næste år er der obligatorisk praktik for alle studerende.

- Aftagerpanelet vil gerne følge en hurtig evaluering/læring af at være i praktik på 6. semester.

Fagleder: Der vil være løbende årlig tilbagemelding om praktik til aftagerpanelet.

- Aftagerpanelet anbefaler, at tværfagligheden skal sikres, så uddannelsen bindes sammen med erhvervet. Fag med kontakt til CBS, DTU m.fl. skal synliggøres. Samtidig er det vigtigt at fastholde og udvikle tværgående initiativer som onsdagsrækken (en serie af forelæsninger, der ligger om onsdagen) og faget "arkitekturhistorie".

Fagleder: Dette sker allerede i vidt omfang. Det nye samarbejde med CBS blev bredt annonceret, og det har ikke været et problem at få studerende fra hverken KADK eller CBS. Onsdagsrækken, den store forelæsningsrække som over en 2-årig cyklus introducerer til arkitekturhistorien, er velbesøgt med flere hundrede deltagere hver gang, heraf også mange eksterne. Herudover kan man også pege på eksempelvis den internationale forelæsningsrække, hvor topnavne fra hele verden forelæser 5-7 gange årligt.

- Aftagerpanelet anbefaler, at dimittenderne skal være kompetencebevidste, bruge deres netværk og søge bredt. De skal have viden om den virksomhed, de søger job hos. De skal være bevidste om, at de har særdeles gode kompetencer inden for analyse og projektledelse, og de skal være bedre til at sælge sig selv.

Fagleder: Vi har i de sidste år arbejdet meget målrettet med netop disse færdigheder, ikke mindst via en række kurser for studerende på det sidste år af deres kandidatuddannelse. Udviklingsprojekt 18: "Omsætning af faglighed til beskæftigelse" arbejder videre med at fokusere på initiativer, der har direkte indflydelse på en succesfuld overgang til arbejdsmarkedet herunder kompetence- og målaflklaring, bevidsthed om bredden på arbejdsmarkedet, karrierebevidsthed, øgede formidlingskompetencer, netværksdannelse og forståelse for brug af netværk m.v.

- Aftagerpanelet anbefaler, at man fortsætter arbejdet med FN-målene, men at man samtidigt forholder sig kritisk til målene, og til hvordan, man som arkitekt, kan bidrage.

Fagleder: Der arbejdes fortsat meget aktivt med målene. Oprindeligt var det planlagt, at denne satsning sluttede med udgangen af 2019, men Strategisk Ledelse har i slutningen af 2018 besluttet at genstarte udviklingsprojekt 7: "FN tema" for at man kan drøfte, hvordan FN-målene kan bruges aktivt efter 2019. Indtil nu har der været meget fokus på især afgangprojekter, men fremover er planen, at FN-målene integreres endnu dybere i uddannelsen fra start til slut. KADK oplever en meget stor interesse for dette område, både fordi vi har været tidligt ude i forhold til andre spillere, men også fordi fokuseringen på "løsninger" resonerer i samfundet omkring os. Der bliver skrevet mange rapporter, men der sker noget helt andet, når vores studerende viser eksempler på løsninger - det sætter samtalen i gang.

d) Drøftelse: Hvad sker der, når/hvis vi mangler arkitekter og designere

- Aftagerpanelet anbefaler, at situationen følges tæt og sammenstilles med en mulig økonomisk nedgang, og hvad det betyder for arbejdsmarkedet.

Fagleder: KADK følger udviklingen i arbejdsløshed blandt dimittenderne nøje. De seneste offentliggjorte data fra Uddannelses- og Forskningsministeriet (oktober 2018) viser, at ledigheden blandt arkitekter fra KADKs dimittendårgang 2015 to år (4.-7. kvartal) efter endt uddannelse er på 9 %, svarende til kun omkring 19 fuldtidsledige personer. Opgørelsen viser også, at ledigheden har været faldende trods et stigende antal færdiguddannede kandidater.

Selvom der i øjeblikket er højkonjunktur i arkitektbranchen, tyder meget på, at der på længere sigt vil opstå mangel på arkitekter, hvis man fastholder det nuværende lavere indtag.

KADK har sammen med Arkitektskolen Aarhus taget initiativ til at indhente yderligere data for at kunne kvalificere diskussionen om en eventuel fremtidig mangel. Der er i øvrigt tæt kontakt til branchen, herunder Arkitektforeningen, FAOD og Danske Ark som alle deler bekymringen for, at der på sigt kommer til at mangle arkitekter.

21/01 2019

Journalnr.:

Enhed:

Initialer: msv

Afrapportering Kunstakademiets Designskoles aftagerpanel 2018

Malene Sihm-Vejlsgaard, formand for Kunstakademiets Designskoles aftagerpanel

Medlemmerne af Kunstakademiets Designskoles Aftagerpanel (KDA) er:

- Malene Sihm Vejlsgaard (formand), cand.merc., international brand konsulent. Repræsenterer kreativitetens forretningsmæssige betydning for udvikling af virksomheder og produkter, samt det internationale perspektiv.
- Vinay Venkatraman, CEO og stifter af Leapcraft (Big data driven innovation consultancy) og co-founder af CIID Copenhagen Institute of Interaction Design. Repræsenterer design, innovation, interaktion og digitalisering, også internationalt.
- Niels Bastrup, Creative Director for Royal Copenhagen. Repræsenterer design, ledelse og producentniveauet samt luxury og fashion industrien også fra et internationalt perspektiv.
- Rasmus Drucker Ibfelt, Co-founder, Creative Director, Partner e-Types og Playtype. Repræsenterer markedet inden for designrådgivning, identitetsudvikling og digitalt design.
- Morten Dybro, Salgs- og udviklingschef for Dansk Mode og Textil. Repræsenterer vinkler fra branche- og arbejdsgiverorganisationer samt netværk.
- Frederikke Hviid, modedesigner fra KADK, ejer af APOF (a piece of favorite). Repræsenterer iværksættere og nye forretningsmodeller inden for mode internationalt og digitalt (tiltrådt oktober 2018).
- Astrid Krogh, designer med en stor portefølje af kunstneriske udsmykningsprojekter på et bredt internationalt marked. Repræsenterer det internationale marked for kunsthåndværk og design på højt niveau (tiltrådt oktober 2018).
- Ulla Sommerfeldt, CEO for EGGES Design, tech-entusiast, entreprenør og leder med stor erfaring med et bredt internationalt marked for design med digitalt, produkt og service design. Repræsenterer dette samt et stærkt entreprenør perspektiv på designuddannelsen (tiltrådt oktober 2018).

I 2018 har der været afholdt 3 møder i KDA: 10. januar, 28. juni og 2. november.

Målene opsat for Aftagerpanelets arbejde i 2017 blev fastholdt for arbejdet i 2018, og aktiviteter og resultater er løbende blevet evalueret og diskuteret med disse mål in mente:

Fokus vil være på faglige ambitioner og sigte mod højere kvalitet; en mere elitær og konkurrencepræget kultur, og et internationalt udsyn, som sætter fart på innovation og tilpasning til de krav og ønsker, der stilles blandt aftagere herunder erhvervslivet, det offentlige, samt start-up miljøerne.

1) Dimittendledighed. Fokus vil være rettet på at støtte skolen i at identificere både kortsigtede og langsigtede tiltag for at få de studerende i arbejde tidligere.

2) Praktikordning og erhvervsforankring. Fokus vil være rettet mod en tættere relation til erhverv og praksis. Herunder drøftelse af mulighed for obligatorisk praktik.

3) De studerendes teknologikompetencer. Fokus vil være rettet på uddannelsens relevans generelt for

arbejdsmarkedet og specifikt i forhold til deres teknologiske forståelse.

4) Et rebranded KADK med styrket synlighed. Fokus på at give omverdenen en forståelse af skolens kvalitet og identitet, samt bredden i det reelle arbejdsmarked for designere.

5) Netværk. Fokus på at skabe og bruge netværk offline og online til offentlige og private interessenter, andre uddannelsesinstitutioner, nationalt og internationalt mv.

6) Præsentation af institutter.

Generelt

Helt overordnet ser Aftagerpanelet med stor tilfredshed, at skolen har udvist rettidig omhu samt modighed, og iværksat flere nye innovative og interessante tiltag og succesfuldt formået at hæve de faglige ambitioner og sigte mod højere kvalitet. Dette kommer klart til udtryk i et stærkere fremtidssikret produkt, en klarere struktur og en spændende innovationskraft, f.eks. er arbejdet med FN-målene implementeret i undervisning. Dette til trods for og samtidigt med, at der har været krav til skolen om betydelige nedskæringer og følgelige omstruktureringer, forandringer og afskedigelser.

Aftagerpanelet oplever, at det er blevet konstruktivt og aktivt brugt som sparringspartnere til støtte på sidelinjen i diskussion af udfordringerne og i at sikre kvalitet og relevans i forhold til, hvad der forventes i det fremtidige arbejdsmarked.

Ad. 1)

Den aktuelle dimittendledighed følges nøje af KADK, som ud over opgørelser fra Ministeriet også selv gennemfører analyser og beskæftigelsesundersøgelser, som deles og drøftes med Aftagerpanelet.

Den overordnede konklusion på udviklingen af dimittendledigheden er:

- at den i %-tal desværre stadig er høj (over 25%) også efter et år (over 20%). Dog er det faktiske antal ledige personer håndgribeligt, og ifald 10-14 designdimittender blev ansat, var KADK på niveau med benchmark på 5-8%.
- at der ses en positiv udvikling med faldende ledighed. Ledigheden forventes at falde yderligere i de kommende år som effekt af regeringens dimensionering og den totale reduktion i antallet af optagne på bacheloruddannelsen med 30%.

Aftagerpanelet har dog sat spørgsmålstejn ved realiteten af de så høje ledighedstal, idet

- der i nogle områder af designbranchen er et ureguleret arbejdsmarked, hvor man for at få en stilling som nyuddannet skal være villig til at arbejde for en meget lav løn i et praktiklignende forløb, førend man eventuelt kan blive ansat. En sådan model er velkendt fra andre lande i Europa, som konkurrerer med de danske arbejdsgiver.
- tal på ansættelser af kandidater uden for Danmark ikke er tilgængelige og ikke medregnes i statistikkerne. Således mener Aftagerpanelet ikke at tallene retfærdiggør det fulde billede af dimittendernes beskæftigelse, især fordi det er meget attraktivt for de danske designere at starte i et internationalt job, og fordi design i modsætning til så mange andre uddannelser er et internationalt fagområde.

Ad. 2)

Erhvervssamarbejderne i uddannelsens forløb er helt generelt blevet styrket betydeligt. Alle programmer har eksterne partnere knyttet til en del af aktiviteterne, og de studerendes netværk er blevet styrket bl.a. gennem det strategiske udviklingsprojekt 2017-18 'Erhvervskompetencer i designuddannelsen', som bl.a. vil indføre et helt semesters obligatorisk praktik på 6. Semester af bacheloruddannelsen. Sidstnævnte var et helt konkret mål for Aftagerpanelet fastsat i 2017.

Ad. 3)

Det øgede antal undervisningstimer til IT-undervisning, som blev allokeret sidste år, ser ud til at give effekt, idet teknologi nu er et naturligt værktøj i uddannelsen og benyttes som en mulighed for de klassiske designområder til at udvikle koncepter, produktion og distribution af designløsninger på en relevant måde. Endvidere er der i

bacheloruddannelsen etableret et nyt undervisningsmodul for teknologi. Anbefalingerne fra Aftagerpanelet er at fortsætte denne integration af teknologi i uddannelsen, og sikre at fremtidens designere har stor teknologiske forståelse og kan forholde sig åbent, kritisk og kreativt til, hvor og hvordan teknologi kan bidrage til fremtidige designløsninger. Allerhelst at de ikke alene holder sig a jour med teknologiudviklingen men er på forkant med udviklingen.

Ad. 4)

Hvad angår KADK-brandet, oplever Aftagerpanelet, at der er behov for større synlighed også for at støtte KADK-kandidaterne i deres konkurrence på arbejdsmarkedet; Dels har KADK flyttet sig over de sidste par år, og markedet for designere i Danmark og internationalt er blevet mindre gennemskueligt med nye uddannelser og typer af designere. Aftagerpanelet opfordrer til, at KADK's 'uniqueness' kommunikeres kraftigere med en relevant og autentisk kerne, høj faglighed med et kunstnerisk, kreativt afsæt, støttet af tidsvarende tilpasninger og tætte relationer til erhvervslivet. I disse diskussioner understreges netop det håndværksmæssige som yderst vigtigt at holde fast i.

Aftagerpanelet har udtrykt bekymring for, at reduktionen i antallet af KADK designkandidater vil føre til en mangel på højt kvalificerede designere, hvilket vil kunne få konsekvenser for Danmarks konkurrenceevne. Netop design og brug af designprocessen er en relevant og værdifuld differentiering, hvor KADK er med til at levere højeste faglighed og kunstnerisk indhold i Danmark.

Ad. 5)

Igen i år har et gennemgående tema på møderne været idéer til at støtte skolen og udnytte eksisterende netværk til virksomheder og organisationer, hvilket også ses implementeret, f.eks. er der i år etableret nye interessante samarbejder herunder FN-byen i København, Naturfredningsforeningen, HAY og Balenciaga-musset. På opfordring af Aftagerpanelet om et langt sejt træk efter en tid med stor turbulens og omstilling, har KADK etableret en langsigtet strategi, og sikrer således kontinuitet og gennemslagskraft til fordel for skabelse af mange sporadiske nye initiativer.

Ad. 6)

Aftagerpanelet er igen i år blevet inviteret til aktiv deltagelse i forskellige events herunder Dimissionen og en VIP-præsentation af afgangsudstillingen, hvor tre afgangere præsenterede deres afgangsprojekter for panelet og samtidigt reflekterede over deres uddannelse og vision for fremtiden. Efterfølgende gik panelet direkte i dialog med de nyuddannede designere og fik førstehånds input om kandidaternes vurdering af indholdet i designuddannelsen og hvordan overgangen fra studie til job kunne gøres stærkere.

I år er Aftagerpanelet blevet præsenteret for og mødt Institut for Arkitektur og Design.

Mål for Aftagerpanelet i 2019 vil blive fastlagt på det første møde i 2019.

Malene Sihm Vejlsgaard | Formand for Kunstakademiets Designskoles Aftagerpanel

Designskolens Aftagerpanel

Fagleders opfølgning på aftagerpanelets afrapportering 2018

Som en overordnet opfølgning på arbejdet i Designskolens Aftagerpanel i 2018 vil jeg gerne fremhæve, at panelet er en vigtig faglig sparringspartner for designuddannelsen og at panelet har i gennem de seneste år, med de store forandringer og justeringer der er gennemført på designuddannelsen, givet et stærkt og inspirerende fagligt modspil i videreudviklingen af uddannelsen.

Da aftagerpanelets medlemmer er travle folk har det ind imellem være svært at mønstre alle til de planlagte møder. Et medlem træder derfor ud ved udgangen af 2018 pga. travlhed og vi har i fået tre nye medlemmer med i panelet så vi nu er fuldtallige. De nye medlemmer er valgt strategisk så de supplerer fagligt de medlemmer der sidder i panelet, på den måde får vi med de tre nye medlemmer får et breder faglige perspektiv på designbranchen.

I løbet 2018 har der været afholdt 3 møder i aftagerpanelet: 10. januar, 28. juni og 2. november. Møderne har været præget af stor fælles interesse og gensidig sparring i forhold til at styrke og videreudvikle designuddannelsen, med særligt fokus på konsolidering af de mange store forandringer der var i 2017 samt fokusere på arbejdsmarkedet og beskæftigelsessituationen for designere.

I 2018 har fundamentet i udviklingen af designuddannelsen været ”*Handlingsplan for et Nyt Fokuseret KADK*” som blev indført i 2016. Handlingsplanen skal sikre, at vi når den 30% dimensionering af design- og arkitektuddannelsen som skal være gennemføre i 2023, samtidigt med at vi fortsat sikre høj uddannelseskvalitet, videreudviklingen af uddannelserne og fokusere på at designkandidaterne fra KADK kommer hurtigere i relevant beskæftigelse.

Handlingsplanen består dels af en ny plan for institut- og programstruktur som blev igangsat ved studieårets start 2016/17 og en række strategiske udviklingsprojekter. De udviklingsprojekter der direkte vedrører designuddannelsens indhold er; ”*Erhvervskompetencer i design- og arkitektuddannelsen*”, ”*Omsætning af faglighed til beskæftigelse* og ”*KADK:LAB- fra Vision til handling*”. Aftagerpanelets fokus i 2018 har været tæt forbundet med målene i Handlingsplanen og det er særligt igennem de strategiske udviklingsprojekter at videreudviklingen af uddannelsen er foregået herunder den praktiske udmøntning af aftagerpanelets anbefalinger og fokuspunkter.

Konsolideringen af ny institut-og programstruktur

Den nye institut-og programstruktur blev igangsat september 2017. I 2018 har der været fokus på at afslutte og udfase de programmer der ikke skal fortsætte og at konsolidere de to institutter og de nye bredere programmer. På Institut for Bygningskunst og Design er der som noget nyt igangsat et nyt fælles kandidatprogram "Strategic Design and Entrepreneurship" i samarbejde med CBS. Her bliver arkitekter, designere og CBS-studerende uddannet i det sammen faglige miljø. Målet er at uddanne kandidater der har kompetencer indenfor arkitektur eller design og forretning så de fx alene eller sammen kan starte egen virksomhed. På Institut for Visuelt Design er der blevet ansat en ny Instituttleder der har en stærk teknologisk profil og erfaring som iværksætter.

Praktikordning, erhvervsforankring og teknologikompetencer

For at sikre kvaliteten i uddannelsen og relevansen af KADK's designkandidater på et bredt arbejdsmarked for designere er der gennem projektet "Erhvervskompetencer i design- og arkitektuddannelserne" blevet udarbejdet konkrete studieordningsændringsforslag, som skal styrke de erhvervsrettede, metodiske og teknologiske elementer i designuddannelsen. Der er konkret planlagt justeringer og nye læringsmål bl.a. indenfor ny teknologi på bacheloruddannelserne, 30 ECTS obligatorisk praktik som placeres på 6. semester og systematisk progressionen indenfor de tre områder igennem hele BA-uddannelsen. Det vil resultere i, at de studerendes kompetencer indenfor de erhvervsrettede, metodiske og teknologiske kompetencer generelt styrkes og at alle studerende får erfaring fra praksis og et netværk i branchen, i løbet af bacheloruddannelsen. Vi forventer også at det vil føre til en mere målrettet kandidatuddannelse, når alle har erfaringen fra praksis, og at kandidaterne bliver mere efterspurgt på arbejdsmarkedet med de skærpede kompetencer, og at vi på den måde gør overgangen fra studie til beskæftigelse mere glidende.

I projektet "*KADK:LAB-fra vision til handling*" er alle KADK's i alt 15 specialværksteder og laboratorier samlet til et nyt tværfagligt kraftcenter med en ny fælles leder. Målet med KADK:LAB er at udnytte synergien imellem værksteder og Lab's, løfte teknologiniveauet generelt i uddannelsen, være en tværfaglig platform for forskning og kunstnerisk udvikling og fungere som en attraktiv platform for samarbejdet med eksterne erhvervspartnerne.

Arbejdsmarkedet for designere og dimittendledighed

Aftagerpanelet bemærker at arbejdsmarkedet for designere nogle steder er ureguleret, har en tradition for gratisarbejde, lige som andre kunstneriske og kreative erhverv. Problematikken har været drøftet på aftagerpanelets møder, og panelet er enige om, at det er ikke en problematik KADK kan løfte alene, den skal løftes i samarbejde med hele branchen. Vi adressere bl.a. udfordringen ved at sikre at alle kandidater har både generelle og dybe faglige kompetencer og derfor kan arbejde på et bredt arbejdsmarked for designere. I løbet af de seneste 10 år er antallet af beskæftigede indenfor netop det brede arbejdsmarked for designere steget væsentligt, det åbner nye muligheder for designkandidaterne som vi skal høste. Der

ud over har vi iværksat flere initiativer som sætter målrettet fokus på overgangen mellem studie og beskæftigelse.

I udviklingsprojektet: ”Omsætning af faglighed til beskæftigelse” er der igangsat udviklingen af et KADK-karriereforløb der fremadrettet skal indlejres systematisk som en obligatorisk del af designuddannelsen. Målet er at understøtte de studerende løbende modning af mål med uddannelsen i forhold til beskæftigelse og karrierevej ligesom det skal inspirere til, hvordan de kan sætte deres kompetencer i spil på et bredt arbejdsmarked for designere.

Dimittendarbejdsløsheden for designere er den største trussel for designuddannelsen i øjeblikket og årsagen til den dimensionering af designuddannelsen vi er i gang med at indfase. Hvis ikke ledighedstallene forbedres, risikerer vi yderligere dimensionering i fremtiden. Vi kan ikke komme uden om, at dimittendledigheden for designere overstiger gennemsnittet for alle videregående uddannelser, som er på 9 %. Men samtidig må vi holde fast i, at det er meget små absolutte tal af ledige designere, vi har at gøre med. KADK's egne analyser viser også, at hvis den nuværende efterspørgsel på designere forbliver status quo, vil der når dimensioneringen er fuldt indfaset i 2023 være bekymring for, hvorvidt der kommer til at mangle kvalificerede designere. Sammen med initiativerne for at målrette de studerendes kompetencer i forhold til arbejdsmarkedet, vi allerede har taget og endnu har i støbeskeen, er vi målrettet på vej til at reducere dimittendledigheden betragteligt.

En anden problematik i forhold til beskæftigelsessituationen for designere er, at de er meget lavt lønnede. Når man sammenligner med de øvrige akademikere ligger designkandidaterne absolut lavest. Det hænger formodentligt sammen med at designere har mange flere selvstændige end de øvrige grupper, men også flere ledige end andre uddannelsesgrupper. Især selvstændige designere tjener meget lidt og forskellen på lønindtægt og erhvervsindtægt er stor. Her har vi ligeledes taget flere initiativer, både i forhold til generelt at styrke de designstuderendes erhvervsrettede kompetencer bl.a. forretningsforståelsen igennem uddannelsen, men også igennem det fælles kandidatprogram ”Strategic Design and Entrepreneurship” hvor de studerende der ønsker at blive selvstændige kan blive rustet til det.

Udvikle KADK's identitet eksternt

Aftagerpanelet har i flere år ment at der er stærkt behov for at fokusere på brandet KADK. Panelet mener at institutionen og uddannelserne har flyttet sig og der er behov for endnu mere synlighed og kommunikation om, hvad KADK står for i dag og hvad designkandidaterne kan. Ultimo 2018 er der igangsat en proces der skal føre frem til en ny visuel identitet for KADK. Første skridt er at se på brandhierarkiet. Derefter skal der udvikles en ny visuel identitet. Processen forventes at være gennemført primo 2020.

Kvalitet i uddannelsen

På det årlige 'KADK sneak-peak' den 28. juni deltog aftagerpanelet. 'Sneak peak' der er et særligt netværksarrangement for design- og arkitektbrancherne med en unik mulighed for at møde årets dimittender og at besøge afgangsudstillingen, inden åbningen. Inden det officielle arrangement blev

der afholdt et aftagerpanelmøde hvor panelet mødte tre af årets design dimittender. De fortalte om deres uddannelse og deres afgangsprøve. De havde særligt fokus på at reflektere over hvad de havde lært igennem deres studie på KADK, hvad deres drøm for fremtidige beskæftigelse var og hvad deres første skridt hen imod den drøm var. Mødet gav et unikt indblik uddannelsens faglige niveau, de studerendes kompetencer og deres tanker og drømme for fremtiden. Mødet blev en god anledning for aftagerpanelet, til at give meget konkret sparring til de tre dimittender og drøfte, hvordan KADK endnu bedre kan understøtte dimittenderne overgang fra studie til beskæftigelse.

18.01.2019
Mathilde Aggebo

Udkast til rapport fra Konservatorskolens aftagerpanel 2018

Aftagerpanelets sammensætning m.v.

Formand Michael Højlund Rasmussen, ledende konservator, Konserveringscenter Vest til 1/8 2018 herefter konservator ved Konserveringscenter Vejle efter fusion af de to virksomheder

Dagmar Warming, direktør, Ribe Kunstmuseum

Andreas Grinde, samlingschef, De Danske Kongers Kronologiske Samling Rosenborg og Amalienborg

Maria Louise Jacobsen, museumschef, København Museum

Rikke Bjarnhof, chef ved Bevaring og Naturvidenskab, Nationalmuseet til 25. juni 2018, herefter fagleder på Konservatorskolen, KADK

Elisabeth Gram Christensen, General Manager, Fine Art, Møbeltransport Danmark 2018

Rikke Bjarnhof skiftede i perioden "position" i panelet, da hun i løbet af sommeren blev udnævnt til ny fagleder på Konservatorskolen. Som nyt medlem af panelet udpegedes Elisabeth Gram Christensen som indtrådte ved sidste møde i året.

Ved en fejl har det vist sig, at formandens periode allerede udløb primo 2017, og han blev derfor genbeskikket som formand efter aftale med KADK's bestyrelsesformand for endnu en 4 års periode at regne fra den oprindelige beskikkelse i 2013 (afbeskikning senest 20/2 2021).

Behandling af de to evalueringsrapporter – anbefaling til faglederen

Som led i KADK's akkreditering blev der udarbejdet to rapporter om Konservatorskolen, som har været behandlet i aftagerpanelet i 2018. Den første rapport var en dimittendrapport baseret på interviews med dimittenderne fra to årgange (2010 og 2014). Panelet var interesseret i at se, hvordan dimittendernes oplevelser af uddannelsens relevans korresponderede med panelets. Der var en del positive og enkelte kritiske forhold, som faldt sammen med panelets iagttagelser, men generelt viste det sig vanskeligt at agere på konklusionerne, da flere af de nævnte forhold i mellemtiden var blevet adresseret af skolens ledelse.

Den anden rapport var en ekstern evalueringsrapport af det samlede program for de 5 uddannelsesretninger på Konservatorskolen udarbejdet af en ekstern arbejdsgruppe bl.a. med deltagelse fra en udenlandsk konservatoruddannelse. Rapporten var generelt meget positiv i vurderingen af Konservatorskolens resultater, men den havde også en række kritiske bemærkninger til prioriteringer og struktur. Den indeholdt flere anbefalinger og de mest relevante af disse blev gennemgået af formanden sammen den nytiltrådte fagleder, Rikke Bjarnhof. Efter en drøftelse i det samlede panel kunne panelet fuldt ud tilslutte sig de foreslåede anbefalinger, der primært gik på at vende tilbage til et 2-årigt optag, en styrkelse af kandidatdelen samt en mere praktisk udnyttelse af ressourcerne i planlægningen af de fælles kurser. Det var en kortfattet men meget konkret rapport, hvor man er lykkedes med at få et billede af nogle af konservatorskolens strukturelle udfordringer.

Diskussion af fagleder Rikke Bjarnhofs oplæg til ny uddannelsesstruktur – anbefaling af hele forandringsprocessen

Fagleder fremlagde i anden halvdel af året status for Konservatorskolens udflytning til Holmen i 2021/22. Flytningen af skolen til Kunstakademiets øvrige skoler på Holmen ser aftagerpanelet som et helt nødvendigt skridt, der bør fremmes hurtigt. Aftagerpanelet ser store muligheder i udsigten til udnyttelse af de syner-gier, der ligger i samarbejdsmuligheder og fælles undervisning med de øvrige skoler, der skal sikre en bedre implementering af fusionen af KADK.

Fagleder fremlagde derudover et oplæg til en forandringsproces for at fremtidssikre skolens uddannelses-udbud gennem en mere effektiv udnyttelse af ressourcerne og for at justere dimittenders kompetencer til et bredere arbejdsmarked. Oplægget, som inddrager medarbejdere, studerende og aftagerpanelet, munder ud i nye studieordninger for uddannelserne.

Nedlæggelsen af Monumental bachelor-programmet og uddelegeringen af programmets faglige materiale-områder til 3 andre programmer ser panelet som en kærkommen lejlighed til at samle flere kompetencer på nogle af de smalle programmer og derved gøre dimittenderne mere attraktive for aftagerne. Mange af dimittenderne fra M-programmet har i perioder haft svært ved at finde ansættelse og har for en stor del arbejdet free lance.

Med udvidelsen af Monumental programmets fagområder, indførelse af obligatorisk praktikforløb på bachelordelen og øgning af omfanget af præventiv konservering, vil flere fagspecifikke moduler flyttes over på kandidatdelen.

Det hyppigere optag hvert 2. år - fra tidligere hvert 3. år - opbygger studiemiljøer og de studerendes faglige netværk. Studiemiljøerne forventes forstærket yderligere ved flytning af Konservatorskolen til Holmen. Derudover skal det 2-årige optag bibringe mere kritisk masse til kandidatuddannelsens holdstørrelser og modvirke det alt for lille optag på kandidaten hvert 3. år. Der lægges op til større mulighed for, at de stude-rende kan tage supplerende kurser på andre uddannelsesinstitutioner, ligesom underviserstabens kompe-tencer skal benyttes mere på tværs af programmerne og i fællesundervisningen.

Studerende på kandidatuddannelsen vil enten kunne specialisere sig i fagspecifikke fagområder, bliver mere akademiske generalister, fokusere på en forskningskarriere eller stile mod ledelsesvejen. Dermed vil dimittender kunne gå bredere ind på arbejdsmarkedet i kultur- og natursektoren, samt erhvervslivet.

Aftagerpanelet støtter denne udvikling i tillid til at efterspørgslen på kandidater vil øges med tiden. Det skyldes, at der fremover vil blive et større behov for kandidater som er mere omstillingsegne og i højere grad kan arbejde selvstændigt og analytisk – krav som man bedre vil kunne løfte på kandidatniveau.

Generelt er aftagerpanelet meget tilfreds med oplægget til en ny organisering af optaget og programmerne på Konservatorskolen, og ser frem til at følge udviklingen. Oplægget er udtryk for en tiltrængt forandring, der dels skal styrke Konservatorskolens position som del af KADK og dels skal sikre fastholdelsen af kvalite-ten i undervisningen. Omorganiseringen giver mulighed for at løse nogle af de kritikpunkter, aftagerpanelet har spottet ved den eksisterende uddannelse.

Beskæftigelsessituationen

Da vi på nuværende tidspunkt ikke har modtaget Rektorkollegiets (RKU) årlige rapport med ledighedstal og mulige forklaringer har vi måttet nøjes med to tabeller, der viser ledighedstallene for kandidater (der måles ikke på bachelorer) gennem to 10-års perioder.

Se bilag: Overordnet viser Tabel A ledigheden målt i 2017 for de sidste 10 dimittend årgange (2007-2016), mens Tabel B viser ledigheden målt i 2016 for de sidste 10 årgange (2006-2015).

Til eksempel: De største ledighedstal i opgørelsen ser vi for årgang 2015 (markeret med grønt i tabellerne)

Tabel A viser hvad ledigheden er for dimittendårgang 2015, når vi måler det i 2017. Dvs. to år efter de dimitterede.

Tabel B viser hvad ledigheden var for dimittendårgang 2015, da vi målte det i 2016. Dvs. et år efter de dimitterede.

Ved at sammenholde de to tabeller kan vi således se, at da årgang 2015 havde været på arbejdsmarkedet i et år (dvs. 2016) var deres ledighed 26,4% (jf. tabel B). Da årgang 2015 havde været på arbejdsmarkedet i to år - altså i 2017 – var deres ledighed faldet til 9,8% (Tabel A).

Aftagerpanelet tolker tallene således:

- Den gennemsnitlige ledighed for de seneste 10 dimittendårgange (2016-2007) i 2017 er 8,2 %. Arkitekternes er til sammenligning 6,5%.
- Den gennemsnitlige ledighed for de seneste 10 årgange er faldende fra 9,9% til 8,2%, når man kigger på udviklingen fra 2016 til 2017.
- I 2017 var ledigheden for dem, der havde været på arbejdsmarkedet et år 19,3% (årgang 2016) – men i 2017 var ledigheden for dem der har været på arbejdsmarkedet i to år 9,8% (årgang 2015). Altså et fald på 9,5 %.
- Ledighedsprocenterne ligger generelt lidt højere end tidligere for Konservatorerne. Dog værd at bemærke, at selv om procenterne er høje, drejer det sig reelt om få ledige i nominelle tal.
- Det fremgår ikke af de nuværende data fra RKU, hvor mange der er uddannet de forskellige dimittend-år, eller hvor mange der er ledige. Egne data viser, at vi uddanner mellem 10 og 20 dimittender hvert år, og at en ledighed på 20% derfor maks. drejer sig om 4-5 fuldtidsledige personer.
- Udsvinget i antallet af dimittender fra år til år kan henføres til systemet med optag hvert 3. år. Og at tallene for Konservatorskolens vedkommende svinger meget, da optaget af kandidater er frit – det betyder også at mængden af kandidatstuderende fra år til år kan svinge betydeligt.
- Vi kan med nogenlunde sikkerhed sige, at der blandt aftagerne (typisk danske museer) på tidspunktet for den statistiske opgørelse ikke var nogle strukturelle forhold, der kan forklare en tilbageholdenhed eller nedgang i ansættelserne – udover at når der ansættes bachelorer, tæller de ikke med i statistikken. Hvilket gør det vanskeligt at følge udviklingen i behovet for konservatorer.

Af mere negative tendenser ses at:

- Årgang 2014 havde i 2016 (Tabel B) en ledighed på 1.1%, mens den året efter i 2017 er steget til 8,9% (Markeret med gul)
- Årgang 2013 har i 2016 efter tre år på arbejdsmarkedet en ledighed på 14,5%. Året efter i 2017 (dvs. efter fire år på arbejdsmarkedet) er ledighed fortsat 14% (Markeret med rødt)
Tallene for årgang 2013 tyder på, at en eller flere personer ikke er i arbejde eller at en eller flere ikke har fuldtidsarbejde.

En mulig forklaring her er, at der i perioden blev dimitteret et langt større antal kandidater end sædvanligt. Der er tale om en tilfældig "ophobning", og arbejdsmarkedet vil derfor vil være læn- gere tid om at "absorbere" dette overskud.

Det er derfor vigtigt, at der holdes øje med udviklingen af ledighedsprocenten – den skulle gerne falde set fra et administrativt perspektiv. Set i et bredere aftagerperspektiv skal der imidlertid også være "nogle at tage af" – d.v.s. at 1- 2 ledige personer muligvis ikke er nok til at udgøre den nødvendige kritiske masse, når der skal besættes senior- eller lederstillinger. Nogle steder i aftagerkredsen ses meget få kvalificerede ansø- gere (særligt fra kulturhistorisk linje), hvilket kunne tyde på, at udbuddet burde være større her. Det kan dog også være geografisk betinget. I lyset heraf og ud fra det faktum, at bachelorer spiller en rolle på ar- bejdsmarkedet, men ikke figurer i statistikken, må vi konkludere, at den anvendte statistiske opgørelse ikke er hensigtsmæssig i vurderingen af ledigheden eller det egentlige behov for konservatorer.

Den seneste omorganisering af Konservatorskolens uddannelsesstruktur herunder det nye studieprogram vil resultere i samme mængde dimittender på sigt, da rammen fastholdes, men det forventes, at dimitten- der i større grad vil kunne finde ansættelse, dels fordi kompetencerne samles på færre programmer, og dels fordi der nu indføres mere praktik, hvorved kendskabet til faget øges. "Jokeren" er museernes situa- tion, hvor man p.t. begynder at kunne mærke konsekvenserne af omprioriteringsbidraget – også på beva- ringsområdet. Forhåbentligt skaber dimittendernes fokus på et bredere arbejdsmarked mulighed for at finde jobs i sidestillede erhverv.

Derfor ser aftagerpanelet omstruktureringen af Konservatorskolens uddannelser som en positiv ændring.

Michael Højlund Rasmussen, fmd.

Ultimo December 2018

A. Dimittendledighed i 2017 i % for årgangene 2007-16 og samlet gennemsnit

Ledighedsprocent i 2017 (Bruttoledighed)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2007-2016 alt
Arkitektskolen Aarhus	2,1	2,4	1,8	2,7	1,0	4,9	5,7	4,6	9,2	16,0	5,2
Kunstakademiets Arkitektskole	1,8	4,7	1,8	6,1	4,5	2,7	5,2	5,5	6,3	18,2	6,5
Designskolen Kolding	4,5	4,6	7,5	7,6	12,1	9,9	8,4	8,0	15,5	32,1	11,1
Kunstakademiets Designskole	5,2	5,8	8,5	7,6	6,4	5,7	6,9	17,1	18,5	35,6	13,1
Kunstakademiets Konservatorskole	3,6	4,0	0,8	2,4	2,7	d	14,0	8,9	9,8	19,3	8,2

Kilde: DST-tal, modtaget 22. juni 2018.

Ad tabel A: Fremhævet: (med 'fed'): ledighed for 2015-kandidater i 2017^[1]. Fremhævet også: **Tal** for designledighed 1½ år efter dimission.

B. Dimittendledighed i 2016 i % for årgangene 2006-15 og samlet gennemsnit (samt fremhævet ledighed for 2014-kandidater i 2016¹)

Ledighed i 2016 pr. dimittend-årgang og samlet for 10 år (Bruttoledighed)	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2006-2015 i alt
Arkitektskolen Aarhus	2,4	3,2	3,3	3,0	5,0	1,8	6,3	8,0	13,7	21,7	7,0
Kunstakademiets Arkitektskole	5,2	2,3	4,8	3,1	2,9	3,7	5,4	4,8	7,5	18,7	6,2
Designskolen Kolding	5,7	6,6	3,4	6,9	13,3	7,8	7,6	6,2	19,9	37,0	12,3
Kunstakademiets Designskole	8,5	4,6	7,7	7,4	11,8	9,2	4,2	9,0	23,8	37,2	12,7
Kunstakademiets Konservatorskole	6,4	5,3	6,0	0,8	4,0	0,0	d	14,5	1,1	26,4	9,9

Kilde: RKU Beskæftigelsesoversigt 2017.

Ad tabel B: Fremhævet: (med 'fed'): ledighed for 2014-kandidater i 2016^[2]. Fremhævet også: **Tal** for designledighed 1½ år efter dimission.

^[1] Ledighed i 2017 for dimittender fra 2015 (tabel A) og ledighed i 2016 for dimittender fra 2014 er fremhævet ('fed') for at vise dimittendledigheden 2. kalenderår efter dimission (RKU-kriteriet for at opgøre ledighed).

^[2] Ledighed i 2017 for dimittender fra 2015 (tabel A) og ledighed i 2016 for dimittender fra 2014 er fremhævet ('fed') for at vise dimittendledigheden 2. kalenderår efter dimission (RKU-kriteriet for at opgøre ledighed).

Fagleders kommentarer til aftagerpanelets årsrapport 2018

Konklusion

Aftagerpanelets fokus har i 2018 koncentreret sig om Dimittendundersøgelsen og uddannelsens ledighedstal, De eksterne eksperter rapport i forbindelse med akkrediteringsprocessen og Konservatorskolens nye studieordninger. Aftagerpanelet bakker overordnet op om den udvikling som foregår på Konservatorskolen både med omstruktureringen af organisationen og med uddannelserne og for undgå dimittendledighed.

Aftagerpanelets sammensætning

Aftagerpanelets formand er 2018 blevet genkonstituering ligesom der er sket en udskiftning af ét af panelets medlemmer. Konservatorskolens fagleder, som deltager ved møderne, er derudover udskiftet i årets løb.

Aftagerpanelets virke 2018

Aftagerpanelet har i 2018 behandlet og givet anbefalinger på 2 væsentlige rapporter for Konservatorskolens virke, nemlig Dimittendledighedsrapporten og udvalgte, relevante passager omhandlende dimittenders kompetencer i De eksterne eksperter rapport udarbejdet ifm. KADKs akkrediteringsproces. Derudover har panelet løbende fulgt og rådgivet ifm. forandringsprocessen Konservatorskolen og studieordningerne er gennemgået efterår 2018.

Dimittendledighedsrapportens resultater, som har aftagerpanelets bevågenhed, har været svære at tolke med så lille en ramme for dimittender, hvor et meget lille antal dimittender giver meget store udsving i %.

Aftagerpanelet ønsker nok beskæftigelse for dimittenderne til at uddannelsen ikke er i fare for dimensionering, men samtidig ikke fuld beskæftigelse, da der er behov for ledige dimittender til løbende projektansættelser, som er normen i konserveringsfaget.

I de udvalgte passager fra De eksterne eksperter rapport anerkender aftagerpanelet den ros Konservatorskolen modtager, men bakker også op omkring de anbefalinger, som rapporten oplister. Derfor støtter panelet op omkring tiltag i omstruktureringen af Konservatorskolens uddannelser, der lægger sig op ad De eksterne eksperter rapportens anbefalinger.

Omstruktureringen af Konservatorskolens uddannelser udmøntet i de nye studieordninger bliver bakket op af aftagerpanelet og ligger i tråd med de ønsker for udvikling af uddannelserne og tilpasning af dimittendernes kompetencer, som gennem årene er kommet frem i aftagerpanelet til både de traditionelle aftagere og til et bredere arbejdsmarked.

Fagleder
Rikke Bjarnhof